

FINANSMINISTERIET

Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029

August 2025

Opdateret 2030-forløb:
Grundlag for udgiftslofter 2029
August 2025

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
Makropolitisk Center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Elektronisk publikation
Produktion: Aliro Docs
ISBN: 97887-85402-00-4

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Indhold

1. Opdateret 2030-forløb, august 2025	5
Fremskrivningsgrundlaget for udgiftslofter 2029	5
1.1 Det samfundsøkonomiske forløb til 2030	7
1.2 Strukturel saldo frem mod 2030	11
Fra faktisk til strukturel saldo	13
1.3 Finanspolitisk råderum	14
1.4 Offentlige indtægter	19
1.5 Offentlige udgifter	21
Offentligt forbrug	22
Offentlige investeringer	23
Overførselsindkomster	25
1.6 Finanspolitikens aktivetsvirkning	25
1.7 Finanspolitisk holdbarhed og årene efter 2030	26
 Bilag 1.A	 35
Den strukturelle saldo	35
 Bilag 1.B	 39
Opdateret beregning af det demografiske træk	39
Væksten i det demografiske træk fordelt på udgiftsområder og delsektorer	40
 Bilag 1.C	 45
Følsomhedsscenario: Lavere indtjeningsforventninger i virksomhederne	45
 2. Fastsættelse af udgiftslofterne for 2029	 49
2.1 Fastsættelse af driftslofter for stat, kommuner og regioner i 2029	50
2.3 Fastsættelse af det statslige delloft for indkomstoverførsler i 2029	52
2.4 Fastsættelse og virkning af udsvingsbufferen	53

1. Opdateret 2030-forløb, august 2025

Fremskrivningsgrundlaget for udgiftslofter 2029

Folketinget fastsætter i henhold til budgetloven bindende udgiftslofter for stat, kommuner og regioner. Udgiftslofterne skal understøtte, at de offentlige udgifter udvikler sig på linje med det planlagte. Det bidrager til, at de offentlige finanser udvikler sig i overensstemmelse med de mellemfristede mål for den strukturelle saldo og det overordnede mål om en holdbar finanspolitik.

Udgiftslofterne dækker en rullende 4-årig periode. Sammen med finanslovsforslaget for 2026 fremsættes der lovforslag om fastsættelse af udgiftslofter for det nye fjerde loftsår 2029. De fremsatte udgiftslofter er baseret på gældende regler og finanslovsforslaget for 2026 mv. Grundlaget for fastsættelsen af udgiftslofterne er en opdateret mellemfristet fremskrivning af dansk økonomi, hvor budgetlovens underskudsgrænse for strukturelle underskud og det mellemfristede saldomål på -0,5 pct. af BNP i 2030 er overholdt.

I forbindelse med den seneste mellemfristede fremskrivning *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 blev der skønnet en markant underliggende forbedring af de offentlige finanser i årene frem mod 2030 på 1,7 pct. af BNP. Opjusteringen af de offentlige finanser svarer til et forøget råderum på 58 mia. kr. i 2030. I de loftbelagte år 2025-2028 indebar opjusteringen en markant forbedring af den strukturelle saldo, idet der ikke var en samtidig politisk beslutning om at hæve udgiftslofterne for derigennem at øge prioriteringsrummet.

Blandt andet på den baggrund har regeringen besluttet at lempe den strukturelle saldo med 0,9 pct. af BNP i 2026, 1,1 pct. af BNP i 2027 og 0,9 pct. af BNP i 2028. Med lempelsen skabes der plads til at understøtte en række vigtige samfundsprioriteter på finanslovsforslaget for 2026 mv., blandt andet prioriteringer af tryghed og sikkerhed, velfærdsforbedringer, fortsatte indsatser for den grønne omstilling, afskaffelse af en række punktafgifter og en reduktion af elafgiften til EU's minimumssats i 2026-2027. Lempelsen svarer til en delvis udmøntning af det øgede disponeringsrum, som følger af forbedringen i den seneste mellemfristede fremskrivning *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025.

Indeværende fremskrivning indebærer en opdatering af de samfundsøkonomiske forudsætninger for den økonomiske politik frem mod 2030.

I den opdaterede mellemfristede fremskrivning indregnes ny information om de offentlige finanser, arbejdsmarkedet og dansk økonomi i øvrigt samt politiske aftaler indgået siden den seneste mellemfristede fremskrivning *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025. Udgangspunktet for den mellemfristede fremskrivning er konjunktur-

vurderingen fra *Økonomisk Redegørelse*, august 2025. Der henvises til *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 for en detaljeret gennemgang af konjunkturprognosen og skøn for de offentlige finanser i 2025 og 2026.

I den opdaterede mellemfristede fremskrivning er skønnet for den strukturelle saldo, når der ses bort fra lempelserne, omtrent uændret i 2027-2030 i forhold til *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025.

Den underliggende stilling på de offentlige finanser i 2030 skønnes uændret. Det indebærer grundlæggende, at der i indeværende fremskrivning ikke skønnes en samlet underliggende forbedring eller forværring af de offentlige finanser, der ændrer opgørelsen af det finanspolitiske råderum frem mod 2030. Ændringer i den strukturelle saldo, inkl. virkningerne af lempelserne, er uddybet nærmere i afsnit 1.2.

Idet den underliggende strukturelle saldo i 2030 er uændret, afspejler ændringer i det finanspolitiske råderum målt fra 2026 til 2030 dermed alene konsekvenser af konkrete politiske disponeringer, der er besluttet siden juni-fremskrivningen samt, at der efter vanlig praksis indgår et år mindre i opgørelsen af det finanspolitiske råderum som følge af, at råderummet i 2026 er udmøntet med finanslovsforslaget for 2026 mv., *jf. nærmere i afsnit 1.3*.

Med indeværende fremskrivning opdateres også den langsigtede fremskrivning af de offentlige finanser efter 2030, hvor Finansministeriet anvender en række beregningstekniske forudsætninger om blandt andet udviklingen i det offentlige forbrug, arbejdsstyrken mv. Fremskrivninger så langt frem i tid anvendes til at vurdere, om den aktuelle finanspolitik er holdbar på langt sigt givet de beregningstekniske forudsætninger.

På baggrund af fremskrivningen vurderes den finanspolitiske holdbarhed at være positiv med 1,4 pct. af BNP.

I *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 blev der, ud over det centrale referenceforløb, vist 10 følsomhedsscenarier. Følsomhedsscenarierne illustrerede den forhøjede usikkerhed, som omgiver den økonomiske udvikling i disse år, samt den usikkerhed der generelt er i forhold til at skønne over den økonomiske udvikling mange år frem.

I den opdaterede mellemfristede fremskrivning er to af følsomhedsscenarierne genberegnet på det nye centrale grundforløb. I scenarierne vises de økonomiske konsekvenser af henholdsvis et lavere langsigtet fertilitetsniveau på 1,5 børn pr. kvinde i stedet for DREAM og Danmarks Statistiks nuværende forudsætning på ca. 1,7 børn pr. kvinde, samt hvis den historiske trend i indvandringen af international arbejdskraft fortsætter en årrække endnu, *jf. afsnit 1.3*. Der beskrives også forløb, hvor pensionsalderen ikke følger den gældende indekseringsmekanisme, *jf. afsnit 1.7*.

Derudover er der vist tre nye følsomhedsscenarier, der illustrerer de beregnede konsekvenser, hvis indtjeningsforventningerne for vareeksporterende virksomheder falder, svarende til et fald på 10 pct. i det danske C25-aktieindeks, hvis den gennemsnitlige arbejdstid falder med ½ pct. frem mod 2030, *jf. afsnit 1.3*, og hvis privatforbrugskvoten normaliserer sig hurtigere eller langsommere end forudsat, *jf. afsnit 1.7*.

1.1 Det samfundsøkonomiske forløb til 2030

I forhold til den mellemfristede fremskrivning i *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 er forløbet opdateret med blandt andet det nye konjunkturgrundlag i *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og finanslovsforslaget for 2026. Derudover inkluderer den opdaterede mellemfristede fremskrivning også indgåede aftaler, herunder *Aftale om strafreform og kriminalforsorgens økonomi* (juni 2025) m.fl., *jf. boks 1.1*.

Boks 1.1

Oversigt over centrale nye oplysninger og forudsætninger, som er indarbejdet siden *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025

- **Nyt konjunkturgrundlag i Økonomisk Redegørelse, august 2025:** Fremskrivningen tager udgangspunkt i den opdaterede konjunkturprognose, som tager udgangspunkt i den aktuelle økonomiske situation og indeholder skøn for makroøkonomiske nøgletal, herunder skøn for BNP, beskæftigelse og offentlige finanser i 2025 og 2026.
- **Finanslovsforslag for 2026:** Finanslovsforslagets betydning for de offentlige indtægter og udgifter, samt eventuelle afledte virkninger er indeholdt i fremskrivningen. Regeringen prioriterer med blandt andet finanslovsforslaget for 2026 nye initiativer i 2026 for 27 mia. kr. svarende til 0,9 pct. af BNP, som håndteres uden modgående finansiering, *jf. også Økonomisk Redegørelse*, august 2025.
- **Opdateret demografisk træk:** Beregningen af det demografiske træk er opdateret med seneste nationalregnskabstal for det offentlige forbrug. På den baggrund er væksten i det demografiske træk fra 2025 til 2030 nedjusteret med godt ½ mia. kr. (2026-priser). Det opdaterede demografiske træk er beskrevet nærmere i bilag 1.B.
- **Renteforudsætninger:** For 2025-2026 anvendes forudsætninger om renteutviklingen fra *Økonomisk Redegørelse*, august 2025. I 2030 forudsættes den 10-årige rente på statsobligationer at udgøre 2,6 pct. På meget langt sigt (2080 og derefter) antages den 10-årige rente at svare til et forudsat normalniveau på 4 pct.
- **Nye politiske aftaler:** Virkningerne af en række gennemførte aftaler er indregnet i fremskrivningen, herunder *Aftale om strafreform og kriminalforsorgens økonomi* (juni 2025), *Aftale om ny overenskomstbaseret erhvervsordning* (juni 2025) og *Aftale om en reform af beskæftigelsesindsatsen* (april 2025).¹⁾ Virkningerne for de offentlige finanser er nærmere beskrevet i afsnit 1.3.
- **Opdaterede forudsætninger om udviklingen i oliepriserne:** Skøn for olieprisudviklingen er opdateret i forbindelse med *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og følger den sædvanlige metode.

1) I *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 var de skønnede konsekvenser af *Aftale om en reform af beskæftigelsesindsatsen* indregnet i skønnene for det offentlige forbrug. I indeværende fremskrivning er omflytninger mellem forskellige overførselskategorier mv. også indregnet.

Produktionspotentialet

I løbet af de sidste 10 år er Danmarks produktionspotential, målt ved strukturel bruttoværditilvækst, vokset med ca. 2 pct. årligt, hvilket er væsentligt over gennemsnittet af de forudgående 15 år, *jf. tabel 1.1*. Væksten i produktionspotential

skyldes dels, at den strukturelle arbejdsstyrke er vokset, dels at bruttoværditilvæksten pr. arbejdstime er steget. Omvendt har faldende arbejdstid bidraget negativt til produktionspotentialet.

Den voksende arbejdsstyrke skyldes blandt andet, at arbejdsmarkedsdeltagelsen er steget blandt seniorer samt herboende indvandrere og efterkommere, en udvikling der har været understøttet af blandt andet tilbagetrækningsreformer og øvrige reformer, som har øget incitamentet til at være i beskæftigelse. Samtidig er tilgangen af international arbejdskraft steget betydeligt i de seneste år.

Sideløbende er værditilvæksten pr. arbejdstime vokset ca. 1,2 pct. årligt. Produktivitetsvæksten skal blandt andet ses i sammenhæng med, at danske virksomheder har øget produktionen i udlandet – de såkaldte M&P-aktiviteter – hvilket bidrager positivt til den indenlandske timeproduktivitet.

Tabel 1.1

Bidrag til vækst i produktionspotentialet og i faktisk reelt BVT, 2000-2030

	2001-2015	2016-2025	2026-2030
Gns. vækst pr. år, pct.			
1. Produktionspotentiale	1,3	2,0	1,6
<i>heraf bidrag fra</i>			
- Strukturel ledighed	0,2	-0,1	0,0
- Strukturel arbejdsstyrke	0,2	1,1	0,3
- Trend arbejdstid ¹⁾	-0,2	-0,3	0,0
- Trend timeproduktivitet ²⁾	1,1	1,2	1,4
2. Konjunktur	-0,5	0,1	-0,1
3. Faktisk BVT (1+2)	0,8	2,1	1,5
4. Nettoafgifter	0,1	-0,1	0,0
5. Faktisk BNP (3+4)	0,9	2,0	1,5

Anm.: På grund af afrundinger summer delkomponenter ikke nødvendigvis til totalen.

- 1) I opgørelsen er der taget afsæt i en arbejdstid korrigeret for midlertidige udsving ved hjælp af et Hodrick-Prescott-filter.
- 2) Timeproduktiviteten dækker over såvel ændringer i totalfaktorproduktiviteten, kapitalintensiteten og arbejdsintensiteten pr. time blandt beskæftigede samt bidraget fra M&P-aktivitet i udlandet.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

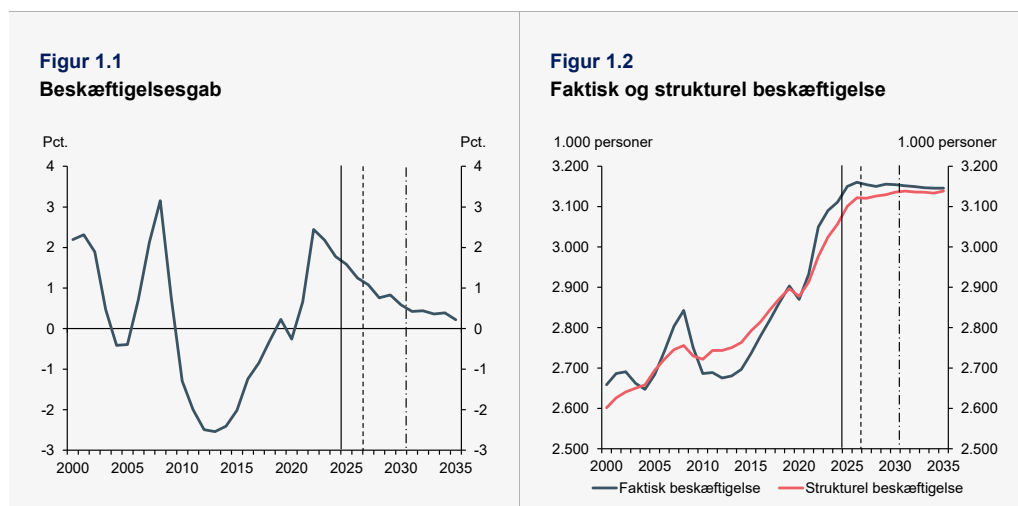
Frem mod 2030 skønnes produktionspotentialet at vokse med i gennemsnit 1,6 pct. årligt, hvoraf størstedelen af stigningen stammer fra øget timeproduktivitet. Stigningen afspejler hovedsageligt generelle produktivitetstigninger, herunder gennem teknologiske fremskridt. Samtidig lægges det til grund, at indtjeningsmargenen ved M&P-aktiviteter i udlandet aftager noget fra det nuværende høje niveau, ligesom fremgangen i volumen aftager.

Der ventes en moderat stigning i arbejdsstyrken frem mod 2030, hvilket dækker over modsatrettede tendenser. I de kommende år medfører den demografiske

udvikling, at flere større årgange forventeligt vil trække sig tilbage, hvilket trækker i retning af en lavere arbejdsstyrke. Samtidig bidrager virkningen af gennemførte reformer og tiltag positivt til arbejdsstyrkens størrelse, ligesom der ventes en fortsat positiv nettoindvandring af international arbejdskraft. Samlet set skønnes den strukturelle arbejdsstyrke således at vokse med knap 1,3 pct. fra 2025 til 2030.

Konjunkturnormalisering og forsyningsbalance

I det mellemfristede forløb er konjunkturnormaliseringen i høj grad modelbestemt. Det skønnede outputgab på 0,8 pct. i 2026 aftager til 0,3 pct. frem mod 2030. I 2029, hvor den forudsatte offentlige forbrugsvekst med afsæt i det skønnede finanspolitiske råderum er relativt høj, udvider outputgabet sig lidt.¹ Beskæftigelsesgabets har tilsvarende en aftagende profil, men ligeledes med en midlertidig stagnering i 2029, *jf. figur 1.1*. Beskæftigelsesgabets er derefter positivt, men tæt på nul frem mod 2035.

Anm.: De tre lodrette streger i figurene angiver henholdsvis 2024 (sidste datadækkede år), 2026 (sidste konjunkturår) og 2030 (sidste år indenfor planlægningshorisonten). Den strukturelle beskæftigelse er et beregnet skøn for beskæftigelsesniveauet i en neutral konjunktursituation.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Den forudsatte konjunkturnormalisering på arbejdsmarkedet sker i kraft af, at den strukturelle beskæftigelse stiger med godt 35.000 fra 2025 til 2030, mens den faktiske beskæftigelse i modelfremskrivningen falder med ca. 4.000 personer, *jf. figur 1.2*.

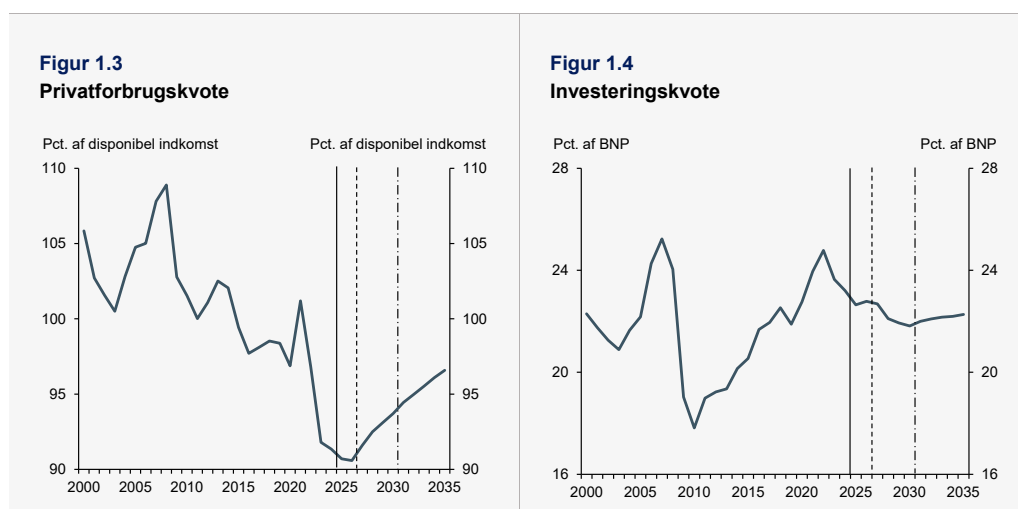
Den stigende strukturelle beskæftigelse afspejler dels virkningen af gennemførte reformer, fx reformerne af personskatter og uddannelser, dels nettoindvandring af international arbejdskraft blandt andet via den supplerende beløbsordning, *jf. ovenfor*.

¹ I *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 blev det beregningsteknisk forudsat, at det forøgede råderum udmøntes som offentligt forbrug i 2029 og 2030. Med baggrund i, at der ventes en stor udbygning af det danske forsvar, som blandt andet vil indebære anskaffelser i udlandet mv., blev det beregningsteknisk forudsat, at en tredjedel af det øgede råderum udmøntes til varekøb som ren import, en tredjedel til almindeligt varekøb, og en tredjedel med almindelig fordeling mellem offentlig beskæftigelse og varekøb. Disse forudsætninger er udelukkende af beregningsteknisk karakter. Tilsvarende forudsætninger om varekøbskvote mv. ligger også til grund i indeværende fremskrivning.

Omvendt er der udsigt til, at flere når en alder, hvor de trækker sig fra arbejdsmarkedet. Trods nettoindvandring medfører den demografiske udvikling, at befolkningen i alderen 25-64 i befolkningsprognosen fra Danmarks Statistik og DREAM falder med ca. 7.500 personer fra 2025 frem mod 2030. Forhøjelsen af efterlønsalderen i 2027 og folkepensionsalderen i 2030 betyder, at den strukturelle beskæftigelse stiger frem mod 2030 trods modvind fra demografien, men i et betydeligt langsommere tempo end i de seneste 10 år.

Det private forbrug vokser i fremskrivningen med i gennemsnit ca. 2 pct. om året i 2027-2030, *jf. tabel 1.2*, hvilket er højt i et historisk perspektiv. Stigningen afspejler, at privatforbrugskvoten, navnlig efter Danmarks Statistiks nationalregnskabsrevision i juni, er på et lavt niveau, *jf. figur 1.3*. Kvoten er omtrent konstant i konjunkturårene, men genoprettes herefter, således at husholdningernes formuer, som andel af BNP, gradvist vokser langsommere. Privatforbruget understøttes ligeledes af stigende reallønninger og formueindkomst.

Modsat forbrugskvoten er investeringskvoten på et højt niveau, set i historisk sammenhæng. I fremskrivningen falder kvoten gradvist, *jf. figur 1.4*, og de private investeringer skønnes i gennemsnit at vokse med ca. ½ pct. om året i 2027-2030, hvilket er lavere end den generelle vækst i økonomien.

Anm.: De tre lodrette streger i figurerne angiver henholdsvis 2024 (sidste datadækkede år), 2026 (sidste konjunkturår) og 2030 (sidste år indenfor planlægningshorisonten).

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Forbrugerprisinflationen er omkring 2 pct. årligt i 2027-2030, hvis der ses bort fra den mekaniske effekt i 2028 fra, at den midlertidige lempelse af elafgiften bortfalder. Effekten på forbrugerprisinflationen af, at elafgiften reduceres til EU's mini-

mumssats skønnes at reducere inflationen ca. 0,8 pct.-point i 2026, og øge inflationen tilsvarende i 2028 når elafgiften stiger igen.²

Nøgletallene for det realøkonomiske forløb til 2030 er opsummeret i tabel 1.2.

Tabel 1.2
Nøgletal for dansk økonomi 2024-2030

	Konjunkturår			Mellemløbet forløb			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Outputgab og reale vækstrater, pct.							
BNP	3,5	1,4	2,1	1,4	1,1	1,6	1,4
BVT	3,8	1,1	2,0	1,5	1,1	1,5	1,3
Outputgab	1,2	0,9	0,8	0,6	0,3	0,4	0,3
Efterspørgsel, realvækst, pct.							
Privat forbrug	1,0	2,3	2,2	2,3	2,0	2,2	2,2
Offentligt forbrug ¹⁾	1,9	5,4	2,6	1,4	1,8	5,3	2,8
Faste bruttoinvesteringer	3,0	-2,2	2,9	0,5	-0,9	1,2	1,2
Eksport	7,1	0,9	2,9	2,3	2,3	1,8	1,6
Import	4,1	1,9	3,7	3,4	2,7	3,5	2,8
Pris og lønudvikling, pct.							
Timelønninger	4,8	3,5	3,2	3,3	3,3	3,4	3,3
Forbrugerpriser	1,4	1,7	0,9	2,2	3,0	1,9	1,7
Betalingsbalance mv., pct. af BNP							
Betalingsbalance	12,2	11,4	10,7	10,5	11,1	10,4	9,9
Arbejdsmarked og produktivitet							
Strukturel arbejdsstyrkevækst (pct.)	1,0	1,4	0,5	0,3	0,2	0,1	0,2
Strukturel beskæftigelsesvækst (pct.)	1,1	1,4	0,7	0,0	0,2	0,1	0,2
Bruttoledighed (1.000 personer)	87	88	89	102	107	106	109
Timeproduktivitet, private byerhverv (pct.)	5,1	-0,1	2,4	1,6	1,5	1,8	1,5

Anm.: Forløbet i 2025 og 2026 er baseret på *Økonomisk Redegørelse, august 2025*.

1) De offentlige forbrugsudgifter er opgjort ved inputmetoden ekskl. afskrivninger. Realvæksten i det offentlige forbrug er forudsat ens ved input- og outputmetoden fra 2025 og frem til 2030. I realvæksten i BNP indgår også afskrivninger.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse, august 2025* og egne beregninger.

1.2 Strukturel saldo frem mod 2030

Den strukturelle saldo er et beregnet mål for den underliggende stilling på de offentlige finanser ved den givne finanspolitik. Den strukturelle saldo renses – i

² Inflationen opgøres inklusive forbrugsafgifter, derfor vil en nedsættelse af elafgiften mekanisk sænke inflationen i det år, reduktionen træder i kraft.

modsætning til den faktiske saldo – for virkningen af konjunkturudsving og en række andre midlertidige forhold og er derfor et mere robust mål for den underliggende stilling på de offentlige finanser. I den opdaterede mellemfristede fremskrivning er skønnet for den strukturelle saldo i 2030 uændret siden *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025.

Finanspolitikken er overordnet set planlagt ud fra regeringens mellemfristede mål for den strukturelle saldo på -0,5 pct. af BNP i 2030. I årene frem mod 2030 planlægges finanspolitikken med en aftagende profil for den strukturelle saldo, *jf. tabel 1.3*.

Den opdaterede mellemfristede fremskrivning er baseret på konjunkturvurderingen fra *Økonomisk Redegørelse*, august 2025, finanslovforslaget for 2026 og nye politiske aftaler og oplysninger mv. I den opdaterede mellemfristede fremskrivning er skønnet for den strukturelle saldo forbedret med 0,2 pct. af BNP i 2025, og forværret med 0,6 pct. af BNP i 2026, 1,2 pct. af BNP i 2027 og 0,9 pct. af BNP i 2028 set i forhold til *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025. I *Økonomisk Redegørelse*, august 2025, er ændringerne i den strukturelle saldo i 2025-2026 beskrevet nærmere.

Forværringen af den strukturelle saldo fra 2026 og frem skal især ses i lyset af der med finanslovforslaget for 2026 mv. er prioriteret en diskretionær lempelse af den strukturelle saldo med 0,9 pct. af BNP i 2026, 1,1 pct. i 2027 og 0,9 pct. i 2028. Det inkluderer blandt andet den midlertidige reduktion af elafgiften til EU's minimumssats i 2026-2027, som isoleret set svækker saldoen med 0,2 pct. af BNP begge år, samt en lempelse på 0,3 pct. af BNP i 2026 og godt 0,5 pct. af BNP i både 2027 og 2028 med henblik på at håndtere øgede forsvars- og sikkerhedsudgifter.

Den underliggende saldo forbedres midlertidigt i 2028 blandt andet som følge af udløb af den midlertidige reduktion af elafgiften, hvorefter saldoen i 2029 og 2030 vender tilbage til stien for den strukturelle saldo fra *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025.

Tabel 1.3

Skøn for den strukturelle saldo frem mod 2030

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025	0,8	0,5	1,1	1,3	-0,5	-0,5
Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025	1,0	-0,1	-0,1	0,4	-0,5	-0,5
Ændring fra juni 2025 til august 2025	0,2	-0,6	-1,2	-0,9	0,0	0,0
<i>Heraf diskretionære ændringer</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,9</i>	<i>-1,1</i>	<i>-0,9</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Øvrige ændringer</i>	<i>0,2</i>	<i>0,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Kilde: *Økonomisk redegørelse*, maj 2025, *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 og egne beregninger.

Når der ses bort fra de diskretionære lempelser, er skønnet for den strukturelle saldo forbedret med 0,2 pct. af BNP i 2025, 0,3 pct. af BNP i 2026 og omtrent

uændret i de efterfølgende år set i forhold til *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025. Ændringen i 2025 og 2026 afspejler især skønnede udgifter på en række områder, heriblandt forskydninger i den nationalregnskabstekniske udgiftsvirkning af materielleanskaffelser på forsvarets område.

Den underliggende stilling på de offentlige finanser i 2030 skønnes uændret. Det betyder grundlæggende, at der i indeværende fremskrivning samlet set ikke skønnes underliggende forbedringer eller forværringer af de offentlige finanser, der ændrer opgørelsen af det finanspolitiske råderum frem mod 2030.

Fra faktisk til strukturel saldo

Beregningen af den strukturelle saldo foretages ved, at den faktiske offentlige saldo korrigeres for de udsving, der vurderes at følge af konjunkturerne og en række midlertidige forhold. Det drejer sig blandt andet om indtægterne fra pensionsafkastskatten, som ofte fluktuerer ganske meget fra år til år, og indtægterne fra selskabsskat. Herudover korrigeres den faktiske offentlige saldo for en række engangsforhold, der kan have en betydelig størrelsesorden i de enkelte år. Beregningen af den strukturelle saldo for de enkelte år fremgår af tabel 1.4 og bilag 1.A, *jf. desuden også Økonomisk Redegørelse*, august 2025.

Tabel 1.4**Fra faktisk til strukturel saldo**

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 ⁶⁾
Pct. af BNP							
1. Faktisk saldo	4,5	1,8	0,4	0,6	0,9	0,1	-0,1
<i>Heraf bidrag til den faktiske saldo fra:</i>							
2. Konjunkturgab	1,2	1,0	0,8	0,7	0,4	0,5	0,4
3. Selskabsskat ¹⁾	0,9	0,7	0,6	0,3	0,2	0,1	0,0
4. Registreringsafgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Aktieskat	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. Pensionsafkastskat	0,2	-0,7	-0,3	0,0	-0,1	0,0	0,0
7. Nordsøindtægter ²⁾	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0
8. Netto rentebetalinger og udbytter ¹⁾	0,1	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
9. Specielle budgetposter ³⁾	-0,1	-0,4	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0
10. Øvrige forhold ⁴⁾	0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
11. Strukturel saldo (1-2-3-4-5-6-7-8-9-10)⁵⁾	1,8	1,0	-0,1	-0,1	0,4	-0,5	-0,5

1) Ekskl. indtægter vedrørende aktiviteter i Nordsøen.

2) Det strukturelle niveau er baseret på det strukturelle provenu, der blev beregnet ved fastsættelse af udgiftslofterne justeret for holdbarhedsvirkningen af ændringer i de fremtidige nordsøprovenu i forhold til skønnet ved loftfastsættelsen. Herudover justeres provenuet for de direkte konsekvenser for nordsøindtægterne af *Aftale om inflationshjælp* (februar 2023).

3) I 2023-2026 er der korrigeret for ekstraordinære covid-19-udgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. I 2023-2025 er der endvidere korrigeret for tilbagebetaling af ejendomsskatter som følge af *Forlig om tryghed om boligbeskatningen* (maj 2017).

4) I 2023-2028 er der korrigeret for ekstraordinære covid-19-udgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. I 2023 og frem er der korrigeret for afvigelser fra balance mellem indtægter og udgifter i AUB-ordningen. Der er også korrigeret for investeringen i kampfly, som planlægges i perioden 2021-2026, men som påvirker den strukturelle saldo gennem et syvårs glidende gennemsnit. Øvrige forhold indeholder endvidere forskelle i tilsagnsniveau og afløb for udviklingsbistanden og omregning fra pct. af faktisk BNP til pct. af strukturelt BNP.

5) Strukturel saldo er opgjort i pct. af strukturelt BNP.

6) Eftersom der i MAKRO er endogen gab-lukning, kan faktisk saldo afvige fra strukturel saldo i 2030.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

1.3 Finanspolitisk råderum

Det finanspolitiske råderum er et mål for, hvor meget plads der er til nye politiske initiativer på udgifts- eller skatteområdet inden for det fastsatte balancekrav på -0,5 pct. af BNP i 2030, herunder til realvækst i det offentlige forbrug eller andre initiativer.

Den uændrede strukturelle saldo i 2030 indebærer grundlæggende, at der ikke er skønnet nogen underliggende forbedringer eller forværringer af de offentlige finanser, der ændrer opgørelsen af det finanspolitiske råderum frem mod 2030. Ændringer i det finanspolitiske råderum målt fra 2026 til 2030 afspejler dermed alene konsekvenser af konkrete politiske disponeringer mv., der er besluttet siden den mellemfristede fremskrivning fra juni 2025.

I forbindelse med indeværende 2030-forløb skiftes der basisår, således at det finanspolitiske råderum nu opgøres i forhold til udgiftsniveauet i 2026. Det skal ses i lyset af, at råderummet i 2026 disponeres i forbindelse med finanslovsforslaget og finansloven for 2026. Den skønnede offentlige forbrugsvækst i 2026 afspejler således ikke længere en beregningsteknisk mulig vækst i det offentlige forbrug (hvilket er tilfældet for årene 2027-2030), men derimod konkrete prioriteringer på finanslovsforslaget for 2026 mv.

Målt i forhold til det skønnede udgiftsniveau i finanslovsåret 2026 skønnes det finanspolitiske råderum til 83 $\frac{1}{4}$ mia. kr. (2026-priser) frem mod 2030, *jf. boks 1.2*.

Det finanspolitiske råderum frem mod 2030 blev senest opgjort i *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025, hvor det blev beregnet til 107 $\frac{3}{4}$ mia. kr. i 2025-priser i forhold til udgiftsniveauet i 2025. Det svarer til 110 $\frac{3}{4}$ mia. kr. i 2026-priser. Endvidere var råderumsvæksten fra 2025 til 2026 begrænset i juni-fremskrivningen, svarende til 2 $\frac{3}{4}$ mia. kr., således at råderummet udgjorde ca. 108 mia. kr. målt i forhold til udgiftsniveauet i 2026 (2026-priser).

Ændringerne i det finanspolitiske råderum skal ses i sammenhæng med en række modsatrettede forhold. Særligt medfører prioriteringerne i udgiftspolitikken i 2026, at det skønnede offentlige forbrugsniveau i 2026 opjusteres, og dermed at den højest mulige offentlige forbrugsvækst målt i forhold til 2026 isoleret set nedjusteres. Der er desuden taget højde øvrige nye oplysninger siden juni 2025.

Boks 1.2**Skøn for det finanspolitiske råderum i 2026-2030 sammenlignet med fremskrivningen fra juni 2025**

- *Finanslovforslaget for 2026 og andre politiske initiativer.* De samlede finanspolitiske prioriteringer i 2026 i forbindelse med finanslovforslaget for 2026 og økonomiaftalerne med kommuner og regioner øger det offentlige forbrug i 2026-2028. Det skyldes blandt andet et øget prioriteringsrum til nye tiltag som følge af lempelsen af den strukturelle saldo i 2026-2028. De højere offentlige forbrugsudgifter i 2026 reducerer den højest mulige offentlige forbrugsvækst fra 2026 til 2030. Samlet set indebærer prioriteringerne på finanslovforslaget for 2026 mv., at den højest mulige offentlige forbrugsvækst fra 2026 til 2030 reduceres med ca. 11¼ mia. kr.
- *Teknisk ramme til håndtering af øgede forsvarsudgifter.* Som led i finanslovforslaget lempes finanspolitikken i 2026-2028 yderligere i form af en teknisk reservation til nye prioriteringer af forsvar og sikkerhed mv. I 2026 udgør reserven 10 mia. kr., hvoraf 3¼ mia. kr. beregningsteknisk er indregnet som offentligt forbrug. Det indebærer, at den højest mulige offentlige forbrugsvækst fra 2026 til 2030 reduceres med ca. 3¼ mia. kr.
- *Ændrede udgiftsskøn på forsvarsområdet.* Ændrede udgiftsskøn på forsvarsområdet bidrager til en reduktion af det samlede udgiftsskøn (netto) på ca. 5 mia. kr. i 2026 og indebærer en større skønnet andel af driftsudgifter end hidtil forudsat (frem for andre offentlige udgifter). Det offentlige forbrug er på den baggrund opjusteret med 10¼ mia. kr. i 2026. Det højere niveau for det offentlige forbrug i 2026 indebærer en tilsvarende reduktion af den højest mulige offentlige forbrugsvækst frem mod 2030 målt i forhold til 2026.
- *Rentevirkning af saldolempelse i 2026-2028.* I forbindelse med finanslovforslaget for 2026 lempes den strukturelle saldo samlet med 0,9 pct. af BNP i 2026, 1,1 pct. af BNP i 2027 og 0,9 pct. af BNP i 2028. Den afledte virkning på den offentlige gæld indebærer en rentevirkning, der reducerer det finanspolitiske råderum i 2030 med ca. 2 mia. kr.
- *Øvrige forhold, tekniske justeringer mv.* Øvrige forhold og tekniske justeringer giver samlet set anledning til en opjustering af det finanspolitiske råderum på ca. 2¼ mia. kr. Justeringen afspejler blandt andet virkningen af, at skønnet for det offentlige forbrug i 2026 – når der ses bort fra virkningen af den finanspolitiske lempelse mv. – er nedjusteret på baggrund af den nationalregnskabsmæssige opgørelse af udgifterne, der følger af finanslovforslaget mv. Hertil kommer yderligere tekniske forhold.

Tabel a**Ændringer i det finanspolitiske råderum i 2030**

	2030 ift. 2026
Mia. kr. (2026-priser)	
Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025	108
Finanslovforslaget for 2026 og andre politiske initiativer	-11¼
Teknisk ramme til håndtering af øgede forsvarsudgifter	-3¼
Ændrede udgiftsskøn på forsvarsområdet	-10¼
Rentevirkning af saldolempelse i 2026-2028	-2
Øvrige forhold, tekniske justeringer mv.	2¼
Opdateret 2030-forløb, august 2025	83¼
<i>Ændring ift. Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025</i>	<i>-24¼</i>
Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025 (målt ift. 2025)	110¼
Opdateret 2030-forløb, august 2025 (målt ift. 2025)	101¼

Anm.: Det finanspolitiske råderum er korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere ogfølgeerhverv mv. Råderummet er opgjort med usikkerhed, som er stigende ud i tid.

Kilde: *Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025* og egne beregninger.

Det finanspolitiske råderum i årene frem mod 2030 fremgår af tabel 1.5. Et finanspolitisk råderum på 83¼ mia. kr. i 2030 indebærer, at der er plads til en højst mulig gennemsnitlig forbrugsvækst på ca. 2,9 pct. årligt i 2027-2030, svarende til ca. 20 mia. kr. (inkl. grønt råderum).³

Et finanspolitisk råderum på 83¼ mia. kr. i 2027-2030 kan ses i sammenhæng med, at væksten i det demografiske træk i samme periode skønnes til ca. 10¾ mia. kr. (svarende til en årlig vækst på ca. 0,4 pct.). Udover den demografiske udvikling og reservationen til det grønne råderum skal det finanspolitiske råderum også dække øvrige prioriterede udgifter i forbindelse med udbygningen af det danske forsvar, de årlige aftaler om kommuners og regioners økonomi samt de årlige aftaler om finansloven mv., herunder uomgængelige merudgifter og øvrige prioriteringer.

Tabel 1.5

Opdateret finanspolitisk råderum

	2027	2028	2029	2030
Mia. kr. (2026-priser), målt ift. udgiftsniveauet i 2026				
Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025	7	25½	87¼	108
Opdateret 2030-forløb, august 2025	10½	23¼	61½	83¼
<i>Memopost: Resterende grønt råderum reserveret inden for det finanspolitiske råderum</i>	0	½	¼	0

Anm.: Det finanspolitiske råderum opgøres som den højst mulige offentlige forbrugsvækst ekskl. afskrivninger inden for balancekravet på -0,5 pct. af BNP i 2030 og afrundet til nærmeste kvarte mia. kr. Opgørelsen er korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og folgeerhverv mv. Råderummet er opgjort med usikkerhed, som er stigende over tid.

Kilde: *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 og egne beregninger.

³ Den gennemsnitlige forbrugsvækst er her korrigeret for ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og folgeerhverv mv.

Boks 1.3
Udvalgte usikkerheder om råderum mv. frem mod 2030

Det finanspolitiske råderum viser den højst mulige offentlige forbrugsvækst, givet saldomålet, frem mod 2030. Det betyder, at størrelsen af råderummet afhænger af, hvordan dansk økonomi udvikler sig, fx udviklingen i selskabernes indtjening, beskæftigelsen (inkl. omfanget af udenlandsk arbejdskraft), arbejdstiden, mv. Fremskrivningen af disse forudsætninger er naturligvis behæftet med usikkerhed, *jf. også appendiks om følsomhedsscenarier for det økonomiske forløb i Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025*. For at illustrere noget af usikkerheden om råderumsberegningen er der nedenfor vist fire følsomhedsscenarier, *jf. tabel a*.

Fertiliteten i Danmark er faldet de seneste år. Antallet af børn født pr. kvinde i den fødedygtige alder var således blot 1,5 i 2024 mod ca. 1,9 i 2005. I *Befolkningsfremskrivning 2025*, som er udarbejdet af DREAM og Danmarks Statistik, forudsættes den såkaldte generationelle fertilitet, som måler fertiliteten for en given årgang, at stabilisere sig på ca. 1,7 børn pr. kvinde i gennemsnit. I følsomhedsscenariet antages fertiliteten at forblive på det nuværende lave niveau, svarende til en generationel fertilitet på 1,5 børn pr. kvinde. Indtil de mindre årgange træder ind på arbejdsmarkedet, vil andelen af befolkningen i beskæftigelse være højere end i grundforløbet. Samtidig vil der være et lavere demografisk træk på det offentlige forbrug, grundet mindre behov for vuggestuer og børnehaver, hvilket isoleret set frigiver midler, som kan udmøntes til andre prioriteter.

Forudsætningerne for indvandring påvirker også de offentlige finanser. I Danmark er indvandringen rettet mod arbejde og studier steget siden blandt andet østudvidelserne af EU. DREAM og Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning anvender historiske gennemsnit for indvandringen samt en model for udvandringen blandt andet baseret på beholdningen af udlændinge i Danmark og deres opholdsgrundlag til at fremskrive nettoindvandringen i Danmark. Med stigende indvandring over tid har befolkningsfremskrivningen over en årrække undervurderet nettotilgangen. I følsomhedsscenariet fremskrives *beholdningen* af indvandrere bosat i Danmark i stedet på baggrund af en estimeret historisk trend i forholdet mellem indvandrere i Danmark og befolkningen i oprindelseslandet, fordelt på oprindelsesland. Den positive trend afbøjes efter et vist antal år. Stigningen i indvandrere i den arbejdsdygtige alder øger beskæftigelsen og skatteindtægterne, men samtidig øges det demografiske træk på de offentlige udgifter.

I det tredje scenarie antages det, at store danske eksportvirksomheders M&P-salg falder, således at virksomhedernes indtjening i udlandet aftager mere end, hvad der allerede er lagt til grund i grundforløbet. I scenariet forværres selskabsskatteindtægterne i takt med faldet i virksomhedernes indtjening. Aktiemarkedet reagerer i scenariet allerede i 2025 på virksomheders lavere fremtidige indtjening, hvilket midlertidigt forværrer PAL-skatteindtægterne. Aktieindkomstskatten påvirkes også negativt, men mere gradvist i takt med, at husholdningerne realiserer aktiekurstabet. Scenariet er uddybet i *Bilag 1.C – Lavere indtjeningsforventninger i virksomhederne*.

Endelig er der udarbejdet en følsomhedsberegning for de offentlige finanser over for ændret arbejdstid. I det centrale grundforløb lægges det til grund, at den gennemsnitlige arbejdstid efter planlægningshorisonten er konstant for hver alders-, køns-, uddannelses- og herkomstgruppe. Den gennemsnitlige arbejdstid, som målt i nationalregnskabet, er faldet siden 1960'erne. De seneste 15 år skyldes det sammensætningseffekter i arbejdsstyrken, hvor blandt andet flere studerende og ældre trækker ned i den gennemsnitlige arbejdstid. I en følsomhedsberegning, hvor den gennemsnitlige arbejdstid beregningsteknisk reduceres med ½ pct. frem mod 2030, forværres de offentlige finanser som følge af lavere indtægter fra skatter og afgifter.

Tabel a
Effekter på råderum og demografisk træk i 2030

Scenarie	Pct. af BNP		Mia. kr., 2026-priser	
	Råderum	Demografisk træk	Råderum	Demografisk træk
Fertilitet 1,5	0,0	-0,1	0	-3
Udenlandsk arbejdskraft	0,3	0,0	11	2¾
Fald i virksomheders indtjening	-0,2	0,0	-6¼	0
Arbejdstid	-0,2	0,0	-5¼	0

Kilde: Danmarks Statistik, DREAM og egne beregninger.

1.4 Offentlige indtægter

De primære offentlige indtægter (dvs. ekskl. renteindtægter og udbytter) skønnes at udgøre omtrent 47½-49½ pct. af BNP i 2024-2030, *jf. tabel 1.6*. Over perioden ventes indtægter fra moms at stige fra et lavt niveau i 2024 til et mere normalt niveau i 2030 i takt med at privatforbrugskvoten stiger *jf. afsnit 1.1*, mens indtægter fra selskabsskat ventes at aftage som andel af BNP, *jf. nærmere nedenfor*.

Tabel 1.6
Offentlige indtægter, 2024-2030

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pct. af BNP							
1. Primære indtægter	49,3	48,2	47,6	48,2	48,4	48,7	49,0
Skatter og afgifter (skattetryk)	45,6	44,7	44,2	44,5	44,6	44,8	45,0
– Personsskatter mv.	20,7	20,8	20,4	20,5	20,6	20,7	20,9
– Arbejdsmarkedsbidrag	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
– Pensionsafkastskat	1,5	0,5	0,9	1,3	1,2	1,2	1,2
– Selskabsskat	4,2	4,2	4,1	3,8	3,6	3,6	3,4
– Moms	9,3	9,5	9,5	9,5	9,5	9,6	9,7
– Ejendomsskat (grundskyld)	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0
– Ejendomsværdiskat	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
– Punktafgifter mv.	4,6	4,5	4,1	4,2	4,5	4,6	4,7
Øvrige primære indtægter ¹⁾	3,7	3,5	3,4	3,7	3,8	3,9	4,0
2. Renteindtægter²⁾	1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4
3. Indtægter i alt (1+2)	50,8	49,6	48,9	49,5	49,7	50,0	50,3
<i>Memopost: Nordsøindtægter</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>

1) Øvrige primære indtægter indeholder blandt andet sociale bidrag, overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer samt imputerede (beregne-) indtægter i form af både bruttoestindkomst og bidrag til tjenestemandspensioner. Endvidere indgår statens indtægter fra overskudsdeling og statsdeltagelse i forbindelse med olie- og gasindvinding i Nordsøen, rørledningsafgiften samt kulbrinteskatten.

2) Inklusive udbytter og Nationalbankens overskud.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

Indtægterne fra personsskatterne aftager som andel af BNP fra 2024 til 2026 i medfør af *Aftale om reform af personsskat* (december 2023), som indføres gradvist fra 2025. Efterfølgende trækker blandt andet stigende skattepligtige pensionsudbetalinger op i BNP-andelen.

Indtægterne fra selskabsskatten lå på et højt niveau i 2024, mens indtægterne fra moms lå lavt. Der skønnes en normalisering af momsindtægterne herfra i de kommende år. Provenuet fra selskabsskatten skønnes omtrent uændret frem mod 2026, hvorefter provenuet skønnes at falde til omtrent 3,4 pct. af BNP i 2030.

Indtægterne fra pensionsafkastskatten – som afhænger af udviklingen på de finansielle markeder og dermed kan svinge meget fra år til år – udgjorde 1,5 pct. af BNP i 2024 og skønnes at falde til omtrent 0,5 pct. af BNP i 2025, idet pensionsselskabernes obligationsafkast skønnes reduceret som følge af forventede rentestigninger, samt at pensionsselskaberne fortsat forventes at have negativ skat til gode til modregning. Herefter skønnes indtægterne fra pensionsafkastskatten gradvist at nærme sig det strukturelle niveau, hvor indtægterne fremskrives med afsæt i et strukturelt (sammenvejet) afkast på 4½ pct. af den skattepligtige del af pensionsformuen.

De væsentligste forudsætninger bag fremskrivningen af de offentlige indtægter fremgår af boks 1.4.

Boks 1.4

Forudsætninger for fremskrivning af offentlige indtægter

Fremskrivningen af de offentlige indtægter tager udgangspunkt i vurderingen i *Økonomisk Redegørelse*, august 2025, der indeholder detaljerede skøn for de offentlige finanser i 2025 og 2026.

Kildeskatter: Indtægterne fra kildeskatter – der primært omfatter den personlige indkomstskat – er baseret på den fremskrevne udvikling i skattegrundlaget i form af lønindkomst, skattepligtige indkomstoverførsler, fradragsberettigede pensionsudbetalinger, skattepligtige pensionsudbetalinger, positiv og negativ kapitalindkomst i husholdningerne og ligningsmæssige fradrag. De fremskrevne indtægter fra kildeskatter tager højde for vedtagne ændringer i personskattelovgivningen.

Arbejdsmarkedsbidrag: Indtægterne fra arbejdsmarkedsbidraget er fremskrevet med afsæt i udviklingen i bidragsgrundlaget i form af lønindkomst mv.

Pensionsafkastskat: Indtægter fra pensionsafkastskatten frem mod 2028, som er sidste år med de nugældende udgiftslofter, er beregnet ud fra det forventede afkast på pensionsformuen, korigeret for negativ skat til gode for modregning. Fra og med 2029 fremskrives indtægterne fra pensionsafkastskatten med afsæt i et strukturelt (sammenvejet) afkast på 4½ pct. af den skattepligtige del af pensionsformuen.

Boligskatter: Indtægterne fra ejendomsværdiskat og grundskyld er fremskrevet i overensstemmelse med *Aftale om kompensation til boligejerne og fortsat tryghed om boligbeskatningen* (maj 2020), hvor det nye boligskattesystem er trådt i kraft i 2024.

Selskabsskat: Indtægterne fra selskabsskat (ekskl. selskabsskat fra kulbrintevirksomhed og kulbrinteskat, som indgår i nordsøindtægterne) bestemmes ud fra en fremskrivning af virksomhedernes skattepligtige indtjening. Derudover tager skønnene for selskabsskatteindtægterne højde for politiske aftaler og vedtagne ændringer af selskabsskattelovgivningen.

Nordsøindtægter: De fremskrevne nordsøindtægter tager afsæt i den seneste langsigtede prognose for olie- og gasproduktion fra Energistyrelsen (august 2025) samt virkningen af *Aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen* (december 2020).

Moms og punktafgifter: Provenuet fra moms og punktafgifter tager udgangspunkt i den fremskrevne udvikling i afgiftsgrundlagene, som udgøres af privat og offentligt forbrug, investeringer og forbrug af materialer i produktion. De strukturelle indtægter fra registreringsafgiften tager afsæt i et langsigtet provenuskøn for 2035 konsistent med *Klimafremskrivning 2024* og en gradvis tilpasning hertil. De fremskrevne indtægter fra moms og punktafgifter tager højde for den forventede udvikling i makroforudsætningerne samt ændringer i afgiftssatser og øvrige skatteregler inkl. finanslovforslaget for 2026.

1.5 Offentlige udgifter

De samlede offentlige udgifter er opgjort til ca. 46 $\frac{1}{4}$ pct. af BNP i 2024 og skønnes at stige til ca. 48 $\frac{3}{4}$ pct. af BNP i 2026, *jf. tabel 1.7*. De offentlige udgifters andel af BNP vokser i fremskrivningen, under beregningstekniske antagelser, til 50 $\frac{1}{2}$ pct. af BNP i 2030. De offentlige udgifters andel af strukturelt BNP er fortsat mindre end det gennemsnitlige niveau gennem de sidste ca. 20 år, men nærmer sig det historiske gennemsnit på 51 pct. frem mod 2030, *jf. figur 1.5*.

Tabel 1.7

Offentlige udgifter, 2024-2030

Pct. af BNP	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Offentlige udgifter	46,3	47,8	48,6	48,8	48,8	49,9	50,4
Primære udgifter	45,6	47,1	47,9	48,1	48,1	49,2	49,7
- Offentligt forbrug	23,0	24,1	24,5	24,9	25,2	26,2	26,8
- Offentlige investeringer	3,18	3,50	3,67	3,79	3,55	3,59	3,51
- Indkomstoverførsler	14,3	14,4	14,7	14,7	14,8	14,7	14,7
- Subsidier	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4
- Øvrige primære udgifter	3,8	3,7	3,7	3,5	3,3	3,3	3,2

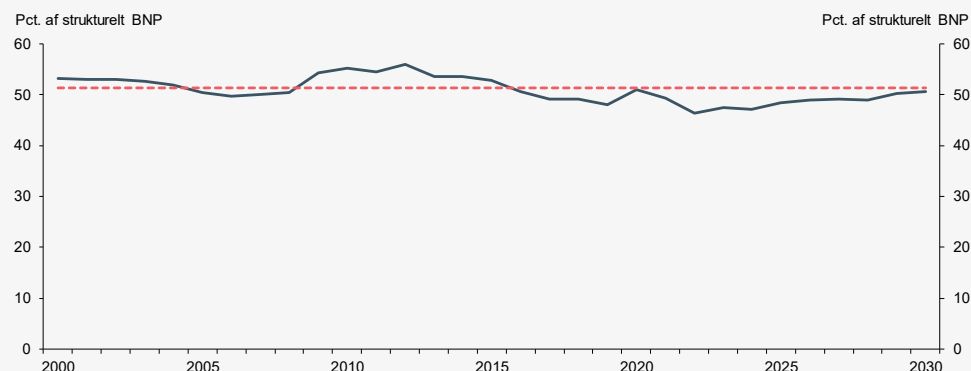
Anm.: Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Udgifterne i pct. af BNP er her angivet med afsæt i en opgørelse af de samlede udgifter, hvor alle delelementer af det offentlige forbrug – herunder imputerede udgifter i form af afskrivninger og indtægter i form af salg af varer og tjenesteydelser – henføres til udgiftssiden.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse, august 2025* og egne beregninger.

Udviklingen i de offentlige udgifters andel af BNP fra 2024 til 2030 skal blandt andet ses i lyset af udviklingen i konjunkturerne, herunder via såkaldte nævnereffekter. Det vurderes, at nominelt BNP i 2024 var midlertidig forøget i forhold til en normal situation som følge af et positivt outputgab, hvilket isoleret set reducerede udgifternes andel af BNP i 2024. Denne nævnereffekt aftager efterfølgende, efterhånden som konjunktursituationen forudsættes normaliseret, hvilket bidrager til, at udgifternes andel af BNP stiger frem mod 2030.

Fremskrivningen af de offentlige udgifter er påvirket af de løbende prioriteringer som led i de årlige økonomiaftaler og finanslove – herunder de besluttede løft af udgiftsrammerne til forsvaret og til håndteringen af situationen i Ukraine. Hertil kommer virkningerne af de seneste opjusteringer af det finanspolitiske råderum.

Figur 1.5
Offentlige udgifter

Anm.: Den stiplede linje angiver gennemsnittet fra 2000-2024.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

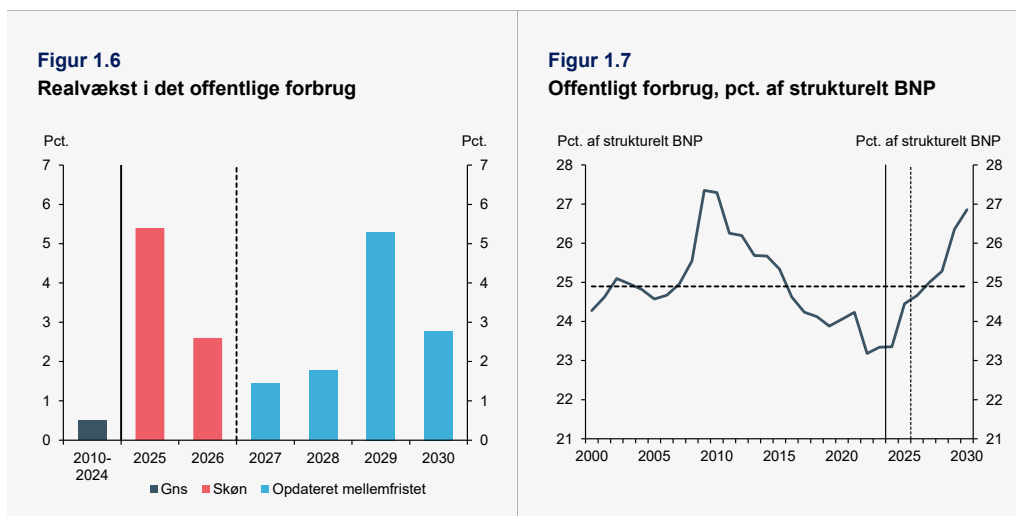
Offentligt forbrug

Forudsætningerne om skønnet for det offentlige forbrug i 2025 og 2026 er nærmere beskrevet i *Økonomisk Redegørelse*, august 2025. Fra 2027 og frem svarer den beregningstekniske offentlige forbrugsvækst som udgangspunkt til de fastlagte udgiftsrammer og den højest mulige offentlige forbrugsvækst (det finanspolitiske råderum) inden for det mellemfristede balancekrav for den strukturelle saldo på -0,5 pct. af BNP i 2030. Det finanspolitiske råderum er nærmere beskrevet i afsnit 1.3.

I forhold til den seneste fremskrivning fra juni afspejler fremskrivningen af det offentlige den finanspolitiske lempelse i 2026-2028, der er besluttet som led i finanslovforslaget for 2026 mv. Herudover afspejler forbrugsvæksten ændrede skøn for udgiftsfordeling mellem drift og anlæg på forsvarrets område.

Den offentlige forbrugsvækst i 2027-2030 udgør i gennemsnit 2,8 pct.⁴ og er således relativ høj i et historisk perspektiv, jf. figur 1.6. På baggrund af forudsætningerne om konjunktur- og prisudviklingen samt den forudsatte realvækst i det offentlige forbrug skønnes de offentlige forbrugsudgifter dermed også beregningsteknisk at stige væsentligt fra ca. 23½ pct. af strukturelt BNP i 2024 til knap 27 pct. af strukturelt BNP frem mod 2030, jf. figur 1.7.

⁴ Inkl. ekstraordinære merudgifter i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv., som korrigeres ud i opgørelsen af det finanspolitiske råderum.

Anm.: I figur 1.6 er realvæksten i det offentlige forbrug opgjort ved inputmetoden (ekskl. afskrivninger). I figur 1.7 fremgår det offentlige forbrug og BNP i løbende priser. Den stiplede linje angiver gennemsnittet fra 2000-2024.

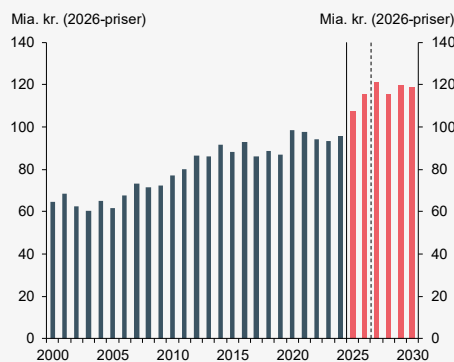
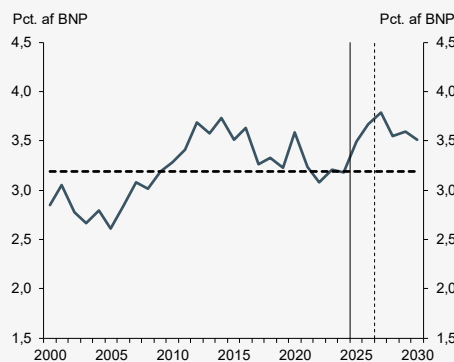
Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

Offentlige investeringer

I en længere årrække har de offentlige investeringer som andel af BNP ligget på et højt niveau i forhold til niveauet i 1990'erne og 2000'erne. I de seneste år er andelen midlertidigt faldet, blandt andet som følge af høj vækst i nominelt BNP, men andelen skønnes nu at stige blandt andet som følge af investeringer på forsvarsområdet. De offentlige investeringsudgifter skønnes således at udgøre 3,5 pct. af BNP i 2025 og 3,7 pct. af BNP i 2026, jf. figur 1.9. Skønnet for de offentlige investeringer i 2025 og 2026 er beskrevet nærmere i *Økonomisk Redegørelse*, august 2025.

Skønnene for de offentlige investeringer er behæftet med betydelig usikkerhed, da udgifterne blandt andet påvirkes af forskydninger i aktiviteten mv. mellem de enkelte år og forskydninger i leveringstidspunktet for materielinvesteringer.

Frem mod 2030 forventes de samlede offentlige investeringer som andel af BNP at udgøre mellem 3,5 og 3,8 pct., og de offentlige investeringer forudsættes dermed fortsat at ligge på det relativt høje niveau, der har gjort sig gældende siden 2000'erne, jf. figur 1.8 og figur 1.9.

Figur 1.8**Offentlige investeringer, 2000-2030****Figur 1.9****Offentlige investeringer, pct. af BNP**

Anm.: De fuldt optrukne og stiplede lodrette linjer angiver henholdsvis sidste datadækkede år og sidste konjunkturår. I figur 1.8 og figur 1.9 er vist offentlige investeringer inkl. forskning og udvikling, men ekskl. nettokøb af bygninger og andre eksisterende investeringsgoder. I figur 1.9 angiver den stiplede vandrette streg gennemsnittet fra 2000-2024.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

Størstedelen af de offentlige investeringer udgøres af investeringer i bygninger og anlæg mv., mens en mindre del udgøres af investeringer i forskning og udvikling, *jf. tabel 1.8.*

Tabel 1.8**Offentlige investeringer, 2024-2030**

Mia. kr. (2026-priser)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Offentlige investeringer	95,5	107,4	115,5	121,4	115,5	119,4	118,8
- Heraf bygninger og anlæg	71,5	82,1	88,6	94,1	88,1	91,6	89,4
- Heraf forskning og udvikling	24,0	25,3	26,9	27,2	27,4	27,7	29,2

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

Den samlede investeringsramme til bygninger og anlæg i 2027-2030 skal finansiere både allerede planlagte og igangsatte investeringer samt nye politiske prioriteringer frem mod 2030. Investeringsrammen udmøntes løbende – blandt andet i forbindelse med de årlige finanslove og økonomiaftaler med kommuner og regioner.

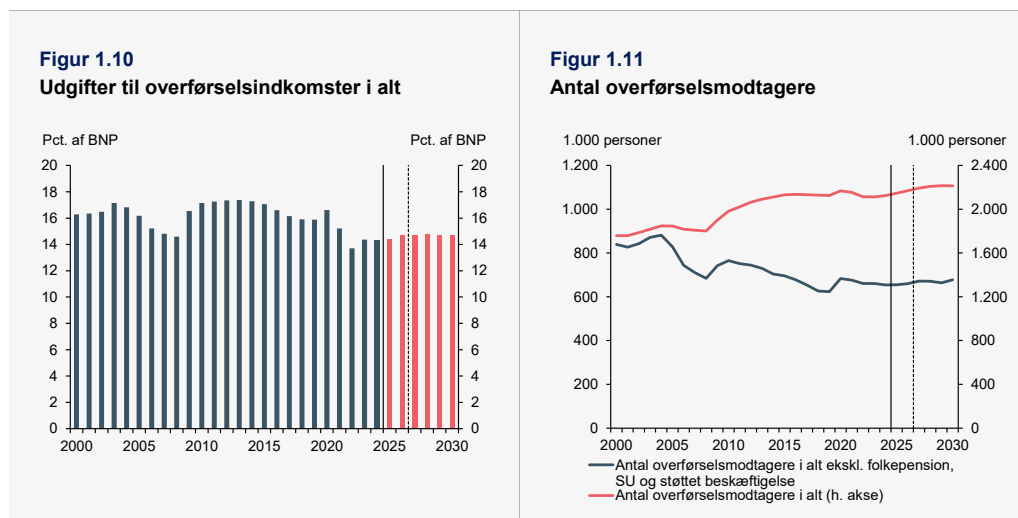
Rammen finansierer blandt andet materielle leverancer til Forsvaret, vedligeholdelse og udbygning af infrastrukturen, herunder initiativer i *Aftale om infrastrukturplan 2035* (juni 2021), samt kommunale investeringer i daginstitutioner og skoler mv. og regionale investeringer i fx sygehuse. Investeringsrammen er i 2027-2029 justeret som følge af ændringer i den forventede udgiftsfordeling mellem drift og anlæg på forsvarets område, som isoleret set bidrager til en nedjustering af skønnet for det offentlige forbrug og en tilsvarende opjustering af investeringsrammen, *jf. også ovenfor.*

De offentlige investeringer i forskning og udvikling fremskrives med udgangspunkt i det offentlige forskningsbudget og målet om, at de offentlige udgifter til forskning og udvikling skal udgøre 1 pct. af BNP.⁵

Overførselsindkomster

De samlede udgifter til overførselsindkomster skønnes at stige fra ca. 14¼ pct. af BNP i 2024 til ca. 14¾ pct. af BNP i 2030, *jf. figur 1.10*. Den skønnede stigning afspejler blandt andet øgede udgifter til dagpenge og kontanthjælp mv. som følge af den forudsatte konjunktturnormalisering med en lille stigning i ledigheden samt merudgifter til folkepension mv. i lyset af den demografiske udvikling, som indebærer flere overførselsmodtagere, herunder flere folkepensionister, *jf. figur 1.11*.

Fremskrivningen afspejler blandt andet reglerne for gradvist højere efterløns- og folkepensionsalder, *Aftale om ny regulering af folkepensionen og indførelse af obligatorisk opsparing for overførselsmodtagere* (november 2018), *Aftale om ny ret til tidlig pension* (oktober 2020), *Aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi* (januar 2022), reform af SU-systemet på det videregående uddannelsesområde (juni 2024) samt *Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen* (april 2025) mv.

Anm.: De fuldt optrukne og stiplede lodrette linjer angiver henholdsvis sidste datadækkede år og sidste konjunkturår.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

1.6 Finanspolitikens aktivitetsevirkning

Finanspolitikken tilrettelægges blandt andet under hensyntagen til konjunktursituationen. Finanspolitikken blev således strammet markant i 2022 og 2023, hvor der var højt kapacitetspres og høj inflation. I 2024 blev finanspolitikken stramme niveau fastholdt, med en flerårig finanseffekt på -0,6 pct.-point. I 2025 og med finanslov-

⁵ Forskningsmålsætningen opgøres på budgetform.

forslaget for 2026 udmøntes en del af de senere års strukturelle forbedringer af de offentlige finanser ved at finanspolitikken lempes. Den lempeligere finanspolitik afspejles i positive ét-årige finanseffekter i både 2025 og 2026, *jf. tabel 1.9 og Økonomisk Redegørelse*, august 2025.

I forbindelse med forsvarsforliget og andre aftaler på forsvarsområdet – herunder etableringen af Accelerationsfonden – er det blandt andet besluttet at øge Forsvarets indkøb af militært materiel, som generelt har et højt importindhold. Det trækker isoleret set i retning af, at de beregnede finanseffekter i de aktuelle år udgør et overkantsskøn. Den endelige aktivitetsvirkning af de øgede forsvarsudgifter vil afhænge af den konkrete udmøntning.

Finanspolitikken tilrettelægges efter det mellemfristede saldomål på -0,5 pct. af BNP i 2030, *jf. afsnit 1.2*. Aktivitetsvirkningen af finanspolitikken frem mod 2030 vil afhænge af den konkrete udmøntning af det finanspolitiske råderum. Den ét-årige finanseffekt skønnes i gennemsnit at udgøre omtrent 0,3 pct.-point i perioden 2027-2030. Det afspejler en høj råderumsvækst og den faldende strukturelle saldo, men udgør som nævnt forventeligt et overkantsskøn, når udbygningen af forsvarlets kapaciteter, hvor importindholdet generelt er højere, fortsætter.

Tabel 1.9

Finanseffekter i opdateret mellemfristet forløb, august 2025 (virkning på outputgab)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Gennemsnit 2027-2030
Pct.-point								
Ét-årig finanseffekt	1,5	1,2	-1,8	-1,1	-0,2	0,6	0,4	0,3
Flerårig finanseffekt	1,5	2,7	0,8	-0,3	-0,6	-0,1	0,2	

Anm.: Den ét-årige finanseffekt beskriver virkningen af den førte finanspolitik i et enkelt år, målt ved ændringerne i finanspolitikken i forhold til året forinden. Den flerårige finanseffekt måler den samlede virkning på outputgab af finanspolitikken siden 2019.

Kilde: *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

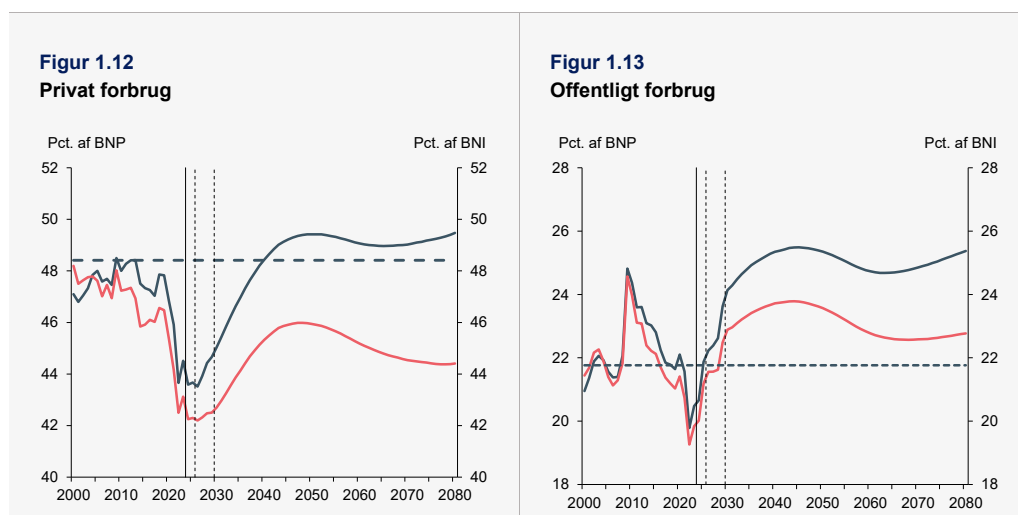
1.7 Finanspolitisk holdbarhed og årene efter 2030

I årene efter 2030 bygger fremskrivningen på beregningstekniske principper og forudsætninger, herunder befolkningsprognosen fra Danmarks Statistik og DREAM og beregningstekniske forudsætninger.

I det langsigtede forløb er der udsigt til betydelige skift i dansk økonomi, hvor både det private og det offentlige forbrug ventes at udgøre stigende andele af BNP over en lang periode frem mod 2045-2050, og hvor nettoeksporten udgør en tilsvarende

mindre andel.⁶ For det offentlige forbrug hænger dette sammen med den tekniske indregning af råderummet frem mod 2030, som i betydeligt omfang kan ventes at skulle finansiere øgede forsvarsudgifter, samt den demografiske udvikling med flere ældre i forhold til arbejdsstyrken. For det private forbrug afspejler det, at den høje opsparing øger husholdningssektorens formue og med tiden fører til større forbrug.

Siden finanskrisen er det private forbrug steget betydeligt mindre end indkomsterne, og forbruget udgør aktuelt en historisk lav andel af BNP, *jf. figur 1.12*. Det gælder især efter seneste revision af Nationalregnskabet d. 30. juni, hvor det private forbrug blev nedjusteret, mens den disponible indkomst blev revideret op. I den beregningstekniske fremskrivning genoprettes forbrugskvoten gradvist frem mod midten af århundredet, og i kombination med det lave udgangspunkt for forbrugskvoten giver det et potentiale for robust stigende forbrug fremadrettet.

Anm.: Figuren til venstre viser privat forbrug som andel af BNP (blå linje) og BNI (rød linje). Figuren til højre viser offentligt forbrug ekskl. afskrivninger som andel af BNP (blå linje) og BNI (rød linje). Det historiske gennemsnit i begge figurer er for perioden 1985-2024 i pct. af BNP.
Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

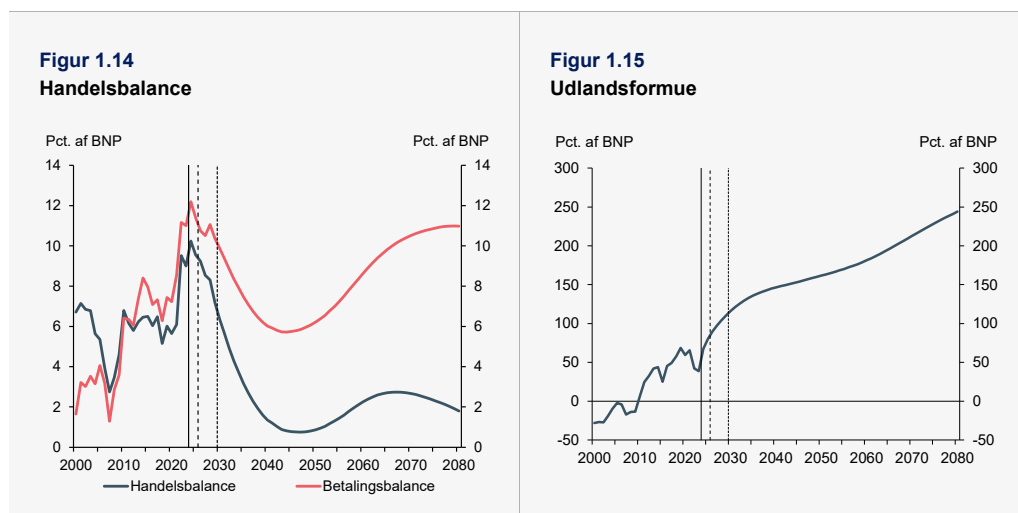
Tilsvarende er også det offentlige forbrug steget langsommere end BNP siden det høje niveau i 2010, og det offentlige forbrug som andel af BNP ligger aktuelt under det historiske gennemsnit, *jf. figur 1.13*. Det offentlige forbrug vokser betydeligt i forløbet, dels som følge af de beregningstekniske forudsætninger om råderummet og det mellemfristede mål om en strukturel saldo på -0,5 pct. af BNP i 2030, dels efterfølgende som følge af den demografiske udvikling med flere ældre.

Fremskrivningen indebærer, at det private forbrugs andel af BNP stiger med 5-6 pct. af BNP fra 2024 til 2050 og det offentlige forbrugs BNP-andel stiger 4-5 pct. af BNP. Det betyder samtidig, at nettoeksporten i fremskrivningen udgør en stadig mindre del af økonomien, *jf. figur 1.14*. Handelsbalancen falder således i fremskriv-

⁶ Det samme var tilfældet i de tidligere fremskrivninger på ADAM-modellen, og noget tilsvarende gør sig gældende i DØRs og DREAMs fremskrivninger.

ningen fra over 10 pct. af BNP i 2024 til ca. 6 pct. i 2030 og over de følgende 20 år helt ned til omkring 1 pct. i 2050.

På trods af mindre overskud på handelsbalancen forbliver der et betydeligt overskud på betalingsbalancen på godt 6 pct. af BNP i 2050. Det afspejler opbygningen af udlandsformuen, *jf. figur 1.15*, og dermed yderligere kapitalindkomst fra udlandet. En markant del af formueopbygningen i udlandet efter 2030 hænger dog sammen med den positive holdbarhedsindikator (HBI), *se blandt andet boks 8 i Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025*.

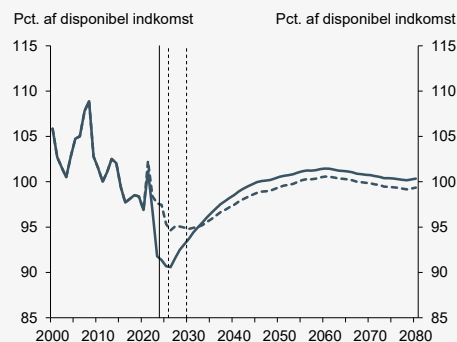
Anm.: Handelsbalancen i figuren til venstre er eksport fratrasket import. Udlandsformuen i figuren til højre er Danmarks finansielle fordringer (netto) på udlandet.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

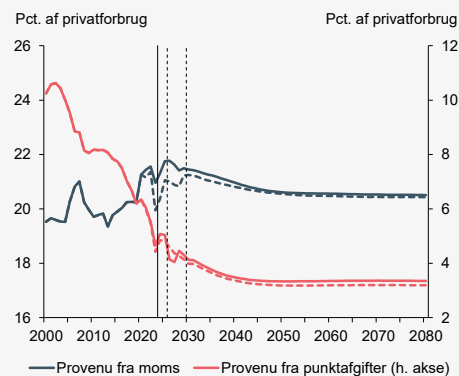
Som tidligere omtalt er husholdningernes forbrugskvote nedjusteret markant med den seneste Nationalregnskabsrevision. I 2024 er forbrugskvoten revideret ned fra ca. 97 pct. af husholdningernes disponible indkomst til ca. 91 pct., *jf. figur 1.16*. I fremskrivningen indebærer et lavere historisk udgangspunkt, en større fremgang i det private forbrug frem mod det langsigtede niveau for forbrugskvoten.

En lavere forbrugskvote i udgangspunktet indebærer, at husholdningerne øger deres opsparing på kort sigt, hvilket giver mulighed for et højere forbrug på længere sigt. Fra 2040 ligger forbrugskvoten ca. 1 pct.-point højere end i juni-forløbet. Det styrker isoleret set holdbarheden af finanspolitikken blandt andet igennem højere provenu fra forbrugsbaserede afgifter som moms og punktafgifter, *jf. figur 1.17*.

Figur 1.16
Privatforbrugskvote

Figur 1.17
Provenu fra moms og punktafgifter

Anm.: Figuren til venstre viser privat forbrug som andel af disponibel indkomst. Figuren til højre viser provenuet fra moms og punktafgifter som andel af det samlede private forbrug. De stiplede linjer afspejler forløbet i *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025.

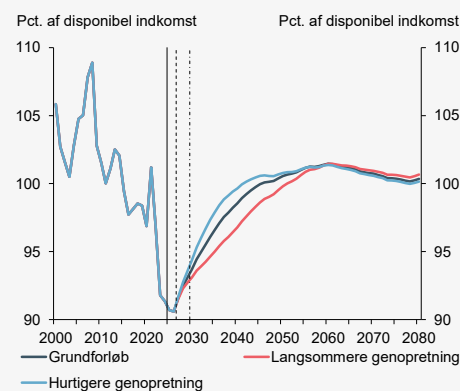
Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025, *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025 og egne beregninger.

Boks 1.5

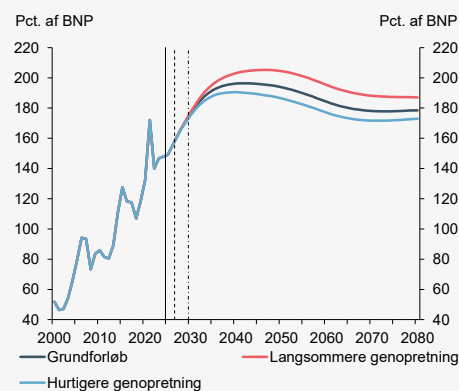
Hastigheden i genopretningen af forbrugskvoten

I grundforløbet genoprettes forbrugskvoten gradvist frem mod 2050. I et alternativt forløb med langsommere genopretning er forbruget lavere på mellemlangt sigt, og den langsigtede opsparing og aktieformue er højere, *jf. figur a og b*. På kort sigt forringes de offentlige finanser gennem lavere provenuer fra indirekte skatter på privatforbrug, herunder indtægter fra moms og afgifter. På længere sigt forbedres de som følge af højere kapital- og aktieindkomstskatter. Med de konkrete forudsætninger, hvor forbrugskvoten er på 100 pct. i 2050, falder den strukturelle primære saldo med 0,1 pct. af BNP i 2030, og holdbarhedsindikatoren stiger med 0,1 pct. af BNP i forhold til grundforløbet. Det modsatte gør sig gældende ved en hurtigere genopretning af forbrugskvoten.

Figur a
Forbrugskvote

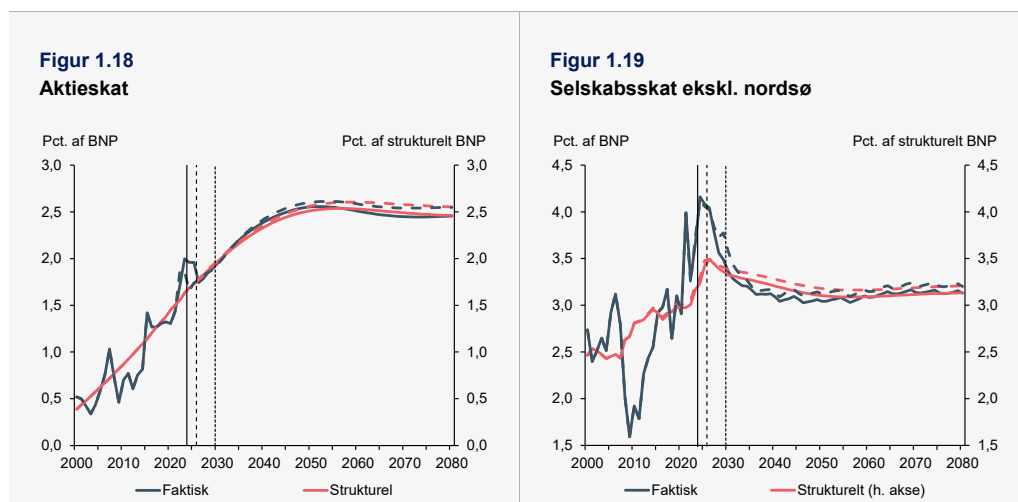

Figur b
Husholdningernes aktieformue

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Siden juni er markedets forventninger til den fremtidige indtjening for nogle virksomheder, blandt andet i medicinalbranchen, nedjusteret, hvilket sammen med mærkbare kursfald på dele af det danske aktiemarked har medført en vis nedjustering af de forventede statslige indtægter fra selskabs- og aktieskat. I modsat retning bidrager en højere opsparingskvote i de første år af fremskrivningen til at husholdningerne holder flere aktier, hvilket isoleret set understøtter provenuet fra aktieskat på sigt. Samlet set er provenuerne fra både aktie- og selskabsskat nedjusteret med ca. 0,1 pct. af BNP på langt sigt sammenlignet med juni-fremskrivningen, *jf. figur 1.18 og figur 1.19*.

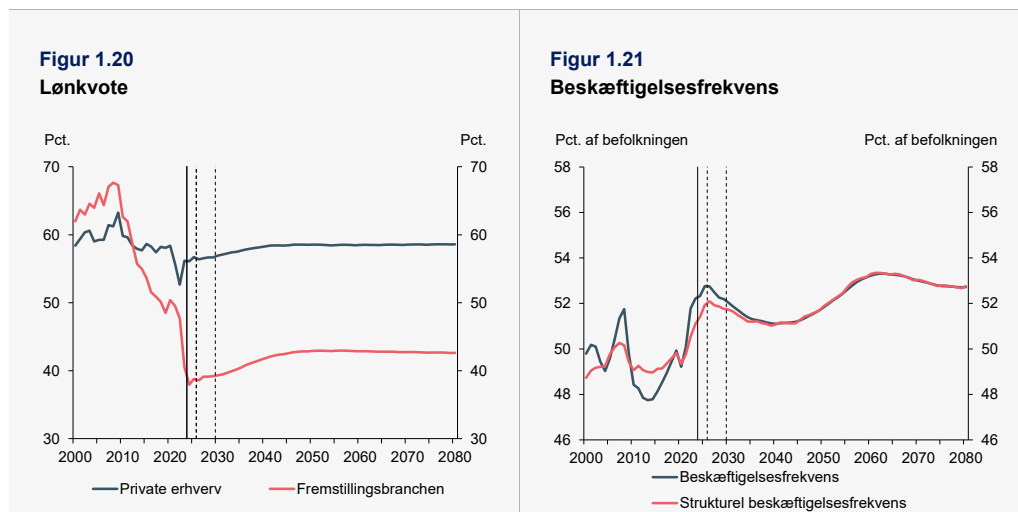
Anm.: De stiplede linjer afspejler forløbet i *Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025*.

Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025, *Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025* og egne beregninger.

Lønkvoterne stabiliseres og genoprettes delvist i fremskrivningen efter det markante fald siden finanskrisen, *jf. figur 1.20*. Fald i lønkvoterne har været særligt udtalt i fremstillingsindustrien, hvor lønkvoten er faldet fra ca. 65 pct. af BVT i 2010 til under 40 pct. af BVT i 2024, hvilket i høj grad hænger sammen med virksomhedernes aktiviteter i udlandet. Fremskrivningen indebærer en delvis normalisering af de aktuelt meget høje mark-up'er i fremstillingssektoren, hvilket sammen med forskydninger i de forskellige sektors andel af økonomien bidrager til en højere lønkvote, som på sigt vender tilbage til det historiske niveau for den private sektor som helhed.

Den aktuelle højkonjunktur i dansk økonomi og en underliggende strukturel fremgang, herunder som følge af vedtagne reformer, har bidraget til en høj beskæftigelsesfrekvens i historisk sammenhæng, *jf. figur 1.21*. Fremskrivningen indebærer en faldende andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder frem mod ca. 2040 som følge af den demografiske udvikling. Desuden sker der en gradvis normalisering af beskæftigelsen mod det strukturelle niveau i fremskrivningen. Samlet set falder beskæftigelsesfrekvensen i fremskrivningen fra knap 52 pct. i 2024 til ca. 51 pct. i 2040. Efter 2040 stiger beskæftigelsesfrekvensen igen, hvilket blandt andet skyldes

at demografien vender samt den forudsatte stigning i pensionsalderen på linje med Velfærdsaftalen (2006).

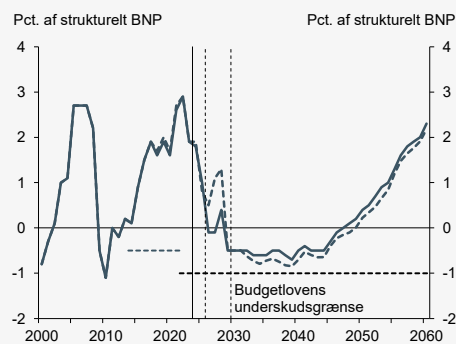

Anm.: Lønkvoter er opgjort som lønsum over BVT. Beskæftigelsesfrekvensen er beskæftigelsen (inkl. selvstændige) over befolkningens størrelse. Den strukturelle beskæftigelsesfrekvens er målt ved den strukturelle beskæftigelse.

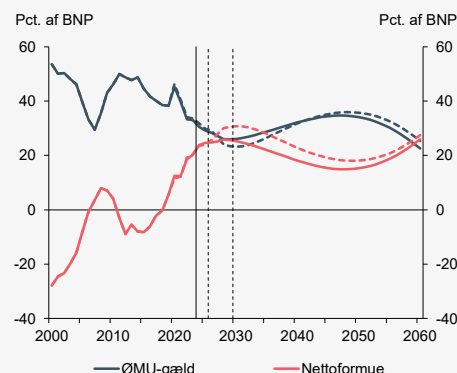
Kilde: Danmarks Statistik, *Økonomisk Redegørelse*, august 2025 og egne beregninger.

Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen er central for udviklingen i den offentlige økonomi, og det er navnlig faldet i beskæftigelsesandelen frem mod 2040, og genopretningen derefter, der medfører den såkaldte "hængekøjeprofil" i den offentlige saldo efter 2030, *jf. figur 1.22*. Hængekøjeudfordringen er en anelse mindre i forhold til den mellemfristede fremskrivning fra juni 2025, og den finanspolitiske holdbarhedsindikator skønnes lidt højere, *jf. nedenfor*.

Figur 1.22
Den strukturelle saldo frem til 2080

Figur 1.23
ØMU-gælden og den offentlige nettoformue frem til 2080

Anm.: De stiplede linjer i henholdsvis figur 1.22 og figur 1.23 afspejler den strukturelle saldo, ØMU-gælden og nettoformuen i *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025. En positiv nettoformue betyder, at den offentlige sektor under et har en positiv finansiell nettoformue.

Kilde: *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2025, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Hængekøjeprofilen afspejles ligeledes i ØMU-gælden, som vokser frem til 2050 for derefter at aftage igen, jf. figur 1.23. ØMU-gælden det centrale gældsbegreb i budgetreglerne i EU's Stabilitets- og Vækstpagt, hvor der er en grænse på 60 pct. af BNP. I hele den beregningstekniske fremskrivning holder ØMU-gælden afstand til EU-grænsen. Sammenlignet med juni-forløbet reduceres ØMU-gælden ikke i samme omfang frem mod 2030, hvilket blandt andet afspejler de diskretionære lempelser af saldoen i 2026-2028.

Den offentlige nettogæld/nettoformue er det relevante gældsbegreb i forhold til opgørelsen af den finanspolitiske holdbarhed. Den offentlige sektor har en positiv nettoformue i hele fremskrivningen. Udviklingen i den offentlige nettoformue afspejler ligeledes hængekøjeprofilen, dvs. nettoformuen reduceres frem mod 2050, hvorefter den øges igen som andel af BNP.

Den finanspolitiske holdbarhedsindikator (HBI) vurderes at være positiv med 1,4 pct. af BNP, jf. tabel 1.10. Det er en forbedring på 0,3 pct.-point af BNP sammenlignet med juni. Udviklingen dækker blandt andet over lavere skønnet vækst i det demografiske træk, jf. bilag 1.B, og et højere provenu fra forbrugsbaserede afgifter som moms og punktafgifter. I modsat retning trækker blandt andet lavere selskabs- og aktieskat på langt sigt.

Den lavere vækst i det demografiske træk afspejler indregning af det seneste udgiftsfordelte nationalregnskabstal mv. for 2024. Justeringen illustrerer, at selv små årlige ændringer i væksten i det demografiske træk (i dette tilfælde afledt af nye oplysninger om udgiftsfordelingen i 2024 på kategorier med forskellig aldersprofil) kan have betydelige virkninger på holdbarhedsindikatoren, idet små årlige ændringer summer op til betydelige virkninger mod 2130.

Tabel 1.10**Ændring i den finanspolitiske holdbarhedsindikator (HBI) siden juni 2025**

Pct. af BNP	HBI
1. Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025	1,1
2. Opdateret 2030-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2029, august 2025	1,4
Ændring fra juni 2025 til august 2025 (2-1)	0,3
Heraf selskabsskat	-0,1
Heraf aktieskat	-0,1
Heraf moms og punktafgifter	0,2
Heraf opdateret demografisk træk	0,3
Heraf øvrige forhold under ét	0,0

Anm.: Der er afrundet til nærmeste 0,1 pct. af BNP.

Kilde: Egne beregninger.

I indeværende fremskrivning lægges det til grund, at folkepensionsalderen stiger i overensstemmelse med indekseringen i Velfærdsaftalen (2006). Kommissionen om tilbagetrækning og nedslidning foreslog i 2022 en lempeligere levetidsindeksering, som vil indebære en finanspolitisk holdbarhed på 0,6 pct. af BNP, hvorved finanspolitikken fortsat er holdbar. Fastholdes folkepensionsalderen på 70 år fra 2040 og skønnes finanspolitikken ikke at være holdbar, med en holdbarhedsindikator på -0,8 pct. af BNP.⁷

⁷ Se Boks 9 i *Opdateret mellemfristet forløb*, juni 2026 for nærmere beskrivelse af de alternative indekseringer.

Bilag 1.A

Den strukturelle saldo

Bilagstabel 1.A.1

Faktiske og strukturelle særlige poster i beregningen af den strukturelle saldo

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pct. af BNP						
1. Faktisk saldo	1,8	0,4	0,6	0,9	0,1	-0,1
Konjunkturrensning						
Outputgab	0,9	0,8	0,6	0,3	0,4	0,3
Beskæftigelsesgab	1,6	1,2	1,1	0,8	0,8	0,6
Sammenvejjet konjunkturgab	1,3	1,1	0,9	0,6	0,7	0,5
Budgetfaktor	0,73	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71
2. Konjunkturkorrektur for almindelige poster i strukturel saldo	1,0	0,8	0,7	0,4	0,5	0,4
Selskabsskat (ekskl. Nordsø)						
Faktisk niveau	4,1	4,0	3,8	3,6	3,5	3,4
Strukturelt niveau	3,4	3,5	3,4	3,4	3,4	3,3
3. Korrektion	0,7	0,6	0,3	0,2	0,1	0,0
Registreringsafgift						
Faktisk niveau	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5
Strukturelt niveau	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5
4. Korrektion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieskat						
Faktisk niveau	2,0	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9
Strukturelt niveau	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0
5. Korrektion	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Bilagstabel 1.A.1 (fortsat)**Faktiske og strukturelle særlige poster i beregningen af den strukturelle saldo**

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pct. af BNP						
Pensionsafkastskat						
Faktisk niveau	0,5	0,9	1,3	1,2	1,2	1,2
Strukturelt niveau	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
6. Korrektion	-0,7	-0,3	0,0	-0,1	0,0	0,0
Nordsøindtægter (inkl. udbytter fra Nordsøfonden)						
Faktisk niveau	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Strukturelt niveau	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
7. Korrektion	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Nettorenteindtægter og udbytter (ekskl. Nordsø)						
Faktisk niveau	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6
Strukturelt niveau	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6
8. Korrektion	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Specielle budgetposter (netto)						
Faktisk niveau	-1,0	-0,9	-0,8	-0,8	-0,7	-0,7
<i>Faktisk niveau korrigeret for engangsforhold mv. til beregning af strukturelt niveau, jf. bilagstabel 1.2</i>	-0,7	-0,8	-0,8	-0,8	-0,7	-0,7
Strukturelt niveau	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
9. Korrektion	-0,4	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0
10. Øvrige korrektioner (jf. bilagstabel 1.2)	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
11. 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10 Strukturel saldo	1,0	-0,1	-0,1	0,4	-0,5	-0,5

Bilagstabel 1.A.2**Engangsforhold mv., der korrigeres for i beregningen af den strukturelle saldo**

Pct. af strukturelt BNP	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Engangsforhold i de specielle budgetposter	-0,3	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Covid-19-engangsforhold i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv. (i de specielle budgetposter)	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinær udbetaling af for meget betalt ejendomsskat	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Engangsforhold og øvrige korrektioner (uden for de specielle budgetposter)	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Covid-19-engangsforhold i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv.	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udviklingsbistand – forskel mellem politiske tilsagn og afløb i faktisk saldo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korrektion for oplysninger om indtægtssiden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korrektion vedrørende Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korrektion for investeringer i kampfly ¹⁾	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0

- 1) Investeringer i kampfly behandles på samme måde som nettokøb af bygninger og andre eksisterende investeringsgoder i beregningen af den strukturelle saldo og indgår via et syvårs glidende gennemsnit.

Bilag 1.B

Opdateret beregning af det demografiske træk

Beregningen af det demografiske træk på offentligt forbrug er opdateret med seneste oplysninger om det offentlige forbrug. Beregningen er yderligere opregnet til 2026-niveau.

Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget ressourceanvendelsen til offentligt forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes, at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret. Heri indgår en korrektion for delvis sund aldring, idet stigende levetid betyder, at en faldende andel i hver aldersgruppe vil være i de sidste leveår, hvor sundhedsudgifterne erfaringsmæssigt er størst.

Beregningen af det demografiske træk skal generelt fortolkes varsomt, hvilket særligt gælder væksten fordelt på delsektorer og udgiftsområder. Beregningen er blandt andet baseret på en række forudsætninger og skøn for befolkningsudviklingen mv., som er behæftet med usikkerhed. Justerede forventninger til befolkningsudviklingen vil således have betydning for væksten i det demografiske træk. Beregningen er baseret på Danmarks Statistik og DREAMs *befolkningsfremskrivning for 2025* og er således ikke opdateret i forhold til beregningen i den seneste mellemfristede fremskrivning *Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025*.

Opdateringen af nationalregnskabstal for det offentlige forbrug i 2024 indebærer, at væksten i det demografiske træk i perioden 2026-2030 skønnes at være 13½ mia. kr. (2026-priser), jf. *bilagstabel 1.B.1*. Det er en nedjustering på godt en ½ mia. kr. (2026-priser) ift. *Opdateret mellemfristet forløb, juni 2025*, hvilket kan henføres til nyeste oplysninger om det offentlige forbrug. I perioden 2027-2030 skønnes væksten i det demografiske træk at være 10¾ mia. kr. (2026-priser).

Bilagsabel 1.B.1**Væksten i det demografiske træk frem mod 2030**

	2026	2027	2028	2029	2030	2026- 2030 (Akk.)	2027- 2030 (Akk.)	2027- 2030 (Gns.)
Opdateret 2030-forløb, august 2025								
Pct. vis vækst	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4			0,4
Vækst i mia. kr. (2026-priser)	2¾	2½	2¾	2¾	2¾	13½	10¾	2¾

Anm.: I beregningen af det demografiske træk indgår sektorfordelt nationalregnskabstal for det offentlige forbrug i 2024. Niveauer er derefter opregnet til 2026-niveau. Nationalregnskabstallene for det offentlige for brug anvendt i beregningerne er korrigeret for engangsudgifter relateret til Covid-19.

Kilde: Danmarks Statistik, DREAM og egne beregninger.

Væksten i det demografiske træk fordelt på udgiftsområder og delsektorer

Det offentlige forbrug kan opdeles i individuelt og kollektivt offentligt forbrug, hvor det individuelle forbrug dækker over uddannelse (folkeskole, gymnasier og videregående uddannelse mv.), sundhedsvæsenet (medicin, hospitaler, plejehjem), social beskyttelse (daginstitutioner, hjemmehjælp, handicapområdet, børn og unge samt voksne med særlige behov) og fritid, kultur mv. Størstedelen af disse udgifter kan individualiseres på alder, køn og herkomstgrupper. Visse udgifter kan dog ikke individualiseres, fx udgifter til fritid og kultur, der ligesom det kollektive offentlige forbrug fordeles ligeligt blandt alle borgere i beregningen.

Den beregnede vækst i det demografiske træk fordelt på overordnede udgiftsområder fremgår af bilagstabel 1.B.2.

Bilagstabel 1.B.2**Væksten i det demografiske træk frem mod 2030 – fordelt på udgiftsområder**

	2026	2027	2028	2029	2030	2026- 2030 (Akk.)	2027- 2030 (Akk.)	2027- 2030 (Gns.)
Pct. vis vækst								
Individuelt i alt	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5			0,5
heraf undervisning	-0,3	-0,4	-0,3	-0,3	-0,3			-0,3
heraf sundhedsvæsen	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0			1,0
heraf social beskyttelse	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4			0,2
heraf fritid, kultur mv.	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3			0,3
Kollektivt i alt	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3			0,3
Vækst i mia. kr. (2026-priser)								
Individuelt i alt	2¼	2	2¼	2¼	2¼	11	8¾	2¼
heraf undervisning	-¼	-½	-½	-¼	-¼	-1¼	-1½	-¼
heraf sundhedsvæsen	2¼	2¼	2¼	2¼	2¼	11	8¾	2¼
heraf social beskyttelse	¼	¼	¼	½	½	1½	1¼	¼
heraf fritid, kultur mv.	0	0	0	0	0	¼	¼	0
Kollektivt i alt	½	½	½	½	½	2½	2	½

Anm.: I beregningen af det demografiske træk indgår sektorfordelt nationalregnskabstal for det offentlige forbrug i 2023. Niveauer er derefter opregnet til 2025-niveau. Nationalregnskabstallene for det offentlige forbrug anvendt i beregningerne er korrigeret for engangsudgifter relateret til Covid-19 samt engangsudgifter i forbindelse med håndtering af Ukraine.

Kilde: Danmarks Statistik, DREAM og egne beregninger.

Et groft skøn for væksten i det demografiske træk fordelt på offentlige delsektorer fremgår af bilagstabel 1.B.3. Beregningen af det demografiske træk skal særligt fortolkes varsomt for væksten fordelt på delsektorer og udgiftsområder.

Bilagslabel 1.B.3**Væksten i det demografiske træk frem mod 2030 – fordelt på delsektorer**

	2026	2027	2028	2029	2030	2026- 2030 (Akk.)	2027- 2030 (Akk.)	2027- 2030 (Gns.)
Pct.								
Kommuner	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6			0,5
Regioner	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5			0,6
Stat	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0			0,1
Vækst i mia. kr. (2026-priser)								
Kommuner	1¼	1¼	1½	1¾	2	8¼	6¾	1¾
Regioner	1	1	1	¾	¾	4½	3½	¾
Stat	½	¼	¼	0	0	1	½	¼

Anm.: Det demografiske træk er som udgangspunkt ikke sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Finansministeriet foretager imidlertid med usikkerhed en grov fordeling af udgiftsområderne på det individuelle offentlige forbrug (Kommuner: Folkeskole, dagtilbud, hjemmehjælp, plejehjem, handicapområdet, personer med særlige behov, beskæftigelsesindsats samt kommunal sundhed. Regioner: Hospitaler, sygesikring og medicin. Stat: Undervisning (bl.a. gymnasier og videregående uddannelse, men ekskl. folkeskole) og kultur, fritid mv). Ved hovedrevisionen af nationalregnskabet 2024 er visse individuelle udgifter, som tidligere var klassificeret under hjemmehjælp, nu klassificeret som hospitalsudgifter. Det kollektive offentlige forbrug fordeles med 2/3 til staten og 1/3 til kommunerne. Der indregnes således ikke kollektivt offentligt forbrug til den regionale sektor. Endeligt er øvrige sociale udgifter og øvrige sundhedsudgifter beregningsteknisk fordelt mellem sektorerne. Det bemærkes desuden, at fx kommunernes serviceudgifter vedrører de offentlige udgifter i budgetmæssig/regnskabsmæssig sammenhæng, mens det offentlige forbrug er en udgiftspost i nationalregnskabsmæssig sammenhæng. Der er således ikke en direkte sammenhæng mellem opgørelsen af kommunernes serviceudgifter og opgørelsen af det offentlige forbrug – og dermed det demografiske træk – i nationalregnskabet.

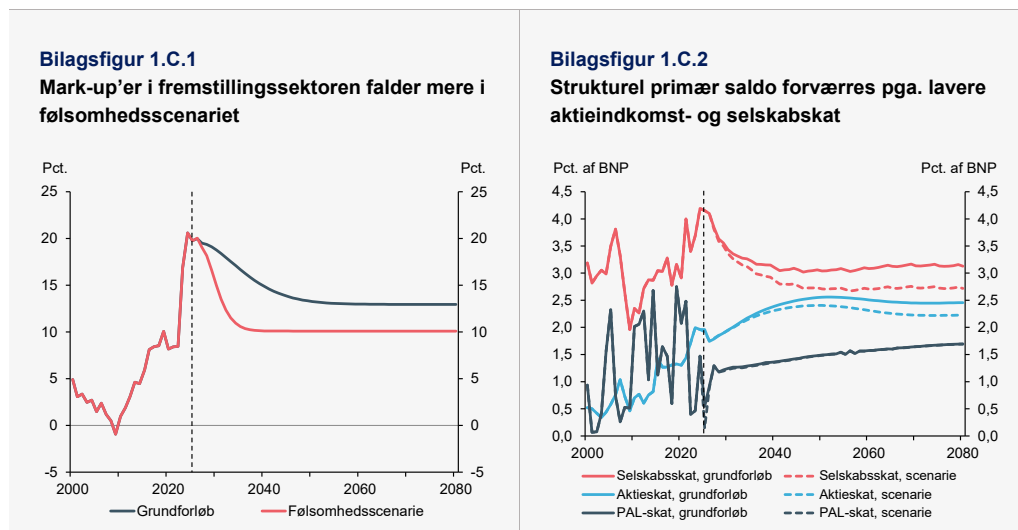
Kilde: Danmarks Statistik, DREAM og egne beregninger.

Bilag 1.C

Følsomhedsscenarie: Lavere indtjeningsforventninger i virksomhederne

Siden årsskiftet har flere af de største danske eksportvirksomheder nedjusteret vækstforventningerne, hvilket har bidraget til fald i aktiekurserne. De lavere vækstforventninger har betydning for det fremtidige skattegrundlag for selskabsskatter, mens lavere aktiekurser påvirker aktieindkomstskatten og PAL-skatten. Udviklingen i 2025 er indregnet i grundforløbet.

For at illustrere betydningen for de offentlige finanser af ændringer i indtjeningsforventningerne i de største danske virksomheder er der udarbejdet et følsomhedsscenarie, hvor det antages, at der indtræder et fald i fremstillingssektorens fremtidige mark-up'er kalibreret til at give til et fald i værdien af C25-indekset på 10 pct. i 2025. Det svarer til et fald i aktieværdien af danske virksomheder i nationalregnskabet på ca. 4 pct.⁸, herunder fordi de eksportorienterede virksomheder er overrepræsenteret i C25-indekset relativt til populationen af samtlige danske virksomheder.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger foretaget i MAKRO.

I grundforløbet er der allerede indregnet en gradvis normalisering af mark-up'erne i fremstillingssektoren således, at de konvergerer mod midtpunktet mellem 2022- og 2024-niveauet. I følsomhedsscenariet antages mark-up'erne både at ramme et lavere langsigtet niveau svarende ca. til 2019-niveauet og at de falder hurtigere mod det langsigtede niveau, jf. bilagsfigur 1.C.1. De lavere mark-up'er skal fortolkes som et

⁸ Baseret på en regressionsanalyse af indenlandske aktieomvurderinger på udsving i C25-indekset.

indtjeningsdyk blandt danske eksportvirksomheders M&P-salg (dansk produktion i udlandet, som kun i begrænset omfang trækker på dansk arbejdskraft og kapitalapparat) som følge af øget konkurrence. Det medfører både lavere eksportpriser og -mængder, og dermed lavere indtjening i fremstillingssektoren. Da der er tale om et fald i M&P-produktion antages scenariet ikke at have en effekt på danske lønninger.

I scenariet påvirkes de offentlige finanser primært gennem tre kanaler: 1) aktieindkomstskatten, 2) selskabsskatten og 3) PAL-skatten, *jf. bilagsfigur 1.C.2*. Tabet i aktieafkast bæres til dels af udlandet, idet udlandet ejer dele af de danske virksomheder, men også af danske husholdninger, hvilket over tid mindsker indtægterne fra aktieindkomstskat. Det lavere aktieafkast i 2025 realiseres kun gradvist for husholdninger, hvorfor skattebetalingerne påvirkes mere negativt over tid. Lavere selskabsskat materialiserer sig også først til fulde over tid i takt med at virksomhedernes indtjening falder. PAL-skatten derimod påvirkes mest i 2025, da PAL-skatten er en løbende beskatning af pensionsafkastet.⁹

Samlet svækkes den strukturelle primære saldo med henholdsvis 0,2 og 0,4 pct. af BNP i 2030 og 2040. Holdbarhedsindikatoren svækkes med 0,7 pct. af BNP.¹⁰

⁹ Da PAL-skatten primært kun er lav i 2025 har den ikke en betydelig påvirkning på strukturel primær saldo i 2030 og dermed heller ikke råderummet. Den lavere faktiske primære saldo i 2025 indgår dog i beregningen af holdbarhedsindikatoren.

¹⁰ Det bør bemærkes, at scenariet indebærer ændringer i fremtidige fundamentale betingelser for dansk økonomi, og at dette giver et udslag i aktiekurser, da aktiemarkedet bl.a. afspejler nutidsværdien af fremtidig indtjening. Litteraturen viser dog, at aktiekurser svinger mere end, hvad der kan forklares med udsving i fundamentale økonomiske forhold, hvorfor det ikke kan slutes at alle udsving i aktiekurser vil medføre tilsvarende ændringer til de offentlige finanser.

2. Fastsættelse af udgiftslofterne for 2029

De konkrete og bindende 4-årige udgiftslofter for stat, kommuner og regioner skal understøtte, at udgifterne holder sig inden for de planlagte rammer, og at de offentlige finanser udvikler sig i overensstemmelse med de finanspolitiske mål. De fastsatte udgiftslofter udgør den udgiftsmæssigt bindende ramme for tilrettelæggelsen af det årlige finanslovsforslag og økonomiaftaler mv., *jf. boks 2.1*.

Boks 2.1

Udgiftslofternes rolle i forbindelse med tilrettelæggelsen af udgifts- og finanspolitikken

Udgifts- og finanspolitikken tilrettelægges løbende på to niveauer: (1) mellemfristet planlægning og (2) årlige budgetter (finanslovsforslag og økonomiaftaler mv.).

(1) Mellemfristet planlægning

I forbindelse med de mellemfristede planer fastlægges de overordnede mål for finanspolitikken og de overordnede finans- og udgiftspolitiske prioriteringer frem mod planlægningshorisontens udløb (aktuelt 2030).

I det mellemfristede 2030-forløb foretages blandt andet en vurdering af, hvor stor en vækst i det offentlige forbrug, der højst er plads til frem mod 2030, inden for rammerne af det mellemfristede mål for den strukturelle offentlige saldo (det finanspolitiske råderum). Det finanspolitiske råderum er således udtryk for en beregningsteknisk højest mulig vækst i det offentlige forbrug, der afspejler et manøvrerum i udgiftspolitikken frem mod 2030 (givet at de øvrige udgifter og indtægter udvikler sig som forudsat).

Det finanspolitiske råderum omsættes løbende til bindende udgiftslofter for stat, kommuner og regioner (på budgetform).¹ Efter loftfastsættelsen er udgiftsrammerne i udgangspunktet fastlåst med de lovfastede udgiftslofter. De 4-årige udgiftslofter kan dog ændres ved lov i særlige tilfælde, herunder i forlængelse af folketingsvalg, ved fremlæggelse af en ny mellemfristet plan eller ved større reformer mv.

(2) Årlige budgetter (finanslovsforslag og økonomiaftaler med kommuner og regioner)

De årlige budgetter tilrettelægges inden for rammerne af de gældende udgiftslofter. Det er således udgiftslofterne – og ikke det finanspolitiske råderum (den beregningstekniske forbrugsvækst) – der udgør den udgiftsmæssigt bindende ramme for tilrettelæggelsen af det årlige finanslovsforslag og økonomiaftaler mv. Med udmøntningen af udgiftslofterne konverteres råderummet til konkrete politiske prioriteringer. I lyset heraf opgøres der ikke et råderum for det kommende finansår (aktuelt 2026).

I forbindelse med de årlige finanslovsforslag mv. prioriteres en række bevillinger på de forskellige ministerområder (på budgetform). På baggrund heraf udarbejdes et skøn for de forventede udgifter til offentligt forbrug, subsidier, offentlige investeringer mv. (på nationalregnskabsform). Skønnet for den offentlige forbrugsvækst i det kommende finansår (aktuelt 2026) er således udtryk for, hvor stor en del af udgiftsloftet, der med finanslovsforlaget prioriteres til driftsudgifter mv., der indgår i det offentlige forbrug.

- 1) Udgiftslofterne omfatter ud over driftsudgifter blandt andet også overførsler til udlandet (EU-bidrag og udviklingsbistand), en række tilskud og udgifter til F&U. Udgiftslofterne fastsættes således med afsæt i både det finanspolitiske råderum (den højst mulige forbrugsvækst) og den forudsatte udgiftsudvikling i de øvrige loftbelagte udgifter.

I forbindelse med finanslovsforlaget for 2026 er der fremsat lovforslag om udgiftslofter for det nye fjerde år (2029). Udgiftslofterne i 2029 er fastsat i overensstemmelse med det mellemfristede 2030-forløb, der afspejler regeringens prioriteringer på finanslovsforlaget for 2026 mv., og opfylder det mellemfristede balancekrav for den strukturelle saldo på -0,5 pct. af BNP i 2030 samt det overordnede mål om

finanspolitisk holdbarhed. De fremlagte udgiftslofter for 2029 er således fastsat inden for budgetlovens rammer.

Overordnet set fastsættes der udgiftslofter for driftsudgifter i stat, kommuner og regioner, som i høj grad er rammestyrede, *jf. afsnit 2.1*, og for statslige udgifter til indkomstoverførsler mv., som er lovbundne og påvirkes af antallet af modtagere, *jf. afsnit 2.2*.

2.1 Fastsættelse af driftslofter for stat, kommuner og regioner i 2029

De loftsbelagte udgifter under driftslofterne i stat, kommuner og regioner omfatter navnlig driftsudgifter mv., som i forbindelse med loftfastsættelsen fremskrives med det finanspolitiske råderum (højest mulige offentlige forbrugsvækst). Herudover omfatter det statslige delloft for driftsudgifter udgifter til udlandet i form af EU-bidrag og udviklingsbistand mv. samt udgifter til forskning og udvikling og en række tilskud¹¹, som fremskrives særskilt, *jf. også "Dokumentation for fastsættelsen af udgiftslofter for 2029" på www.fm.dk*.

I det mellemfristede 2030-forløb er der plads til en gennemsnitlig realvækst i det offentlige forbrug på ca. 2,9 pct. om året i 2027-2030, mens den forudsatte realvækst i det offentlige forbrug udgør ca. 5,3 pct. i 2029.¹² Forbrugsvæksten frem mod 2030 skal blandt andet ses i lyset af den planlagte udgifts- og finanspolitik og virkningen af de seneste opjusteringer af det finanspolitiske råderum. I loftfastsættelsen er der desuden taget højde for midlertidige udgifter vedrørende Ukraine-fonden mv. i 2026-27¹³, der ikke indgår i det offentlige forbrug. Det bidrager isoleret set til at trække udgiftsvæksten i lofterne ned frem mod 2029.

Den forudsatte realvækst i det offentlige forbrug indebærer sammen med fremskrivningen af en række øvrige loftsbelagte udgifter, at de loftsbelagte driftsudgifter i stat, kommuner og regioner i alt kan svare til 859,2 mia. kr. i 2029 (2026-priser), *jf. tabel 2.1*.

¹¹ Fremskrivningsprincippet for subsidier er blevet ændret i forbindelse med metodeeftersynet i *Opdateret mellemfristet fremskrivning*, juni 2025. Dette medfører tilpasninger til loftfastsættelsen, hvor de loftsbelagte udgifter til tilskud dermed overgår til en særskilt fremskrivning baseret på udgiftsvæksten i subsidierne, der tager afsæt i udviklingen i produktionen i økonomien.

¹² Forbrugsvæksten er korrigeret for engangsforhold, der følger af *Aftale om erstatning mv. til minikavlerne og følgerhvert berørt af COVID-19 (januar 2021)*.

¹³ Loftfastsættelsen tager endvidere højde for elementer i *Aftale om styrkelse af forsvarets kampkraft* (februar 2025) samt den tekniske ramme til forsvar på FFL26, lige som fremskrivningen af lofterne er justeret for virkningen af, at skønnet for det offentlige forbrug i 2026 – når der ses bort fra virkningen af den planlagte udgifts- og finanspolitik – er nedjusteret.

Tabel 2.1**Driftsudgiftslofter for stat, kommuner og regioner 2026-2029**

	2026	2027	2028	2029
Mia. kr., 2026-priser				
Statsligt delloft for driftsudgifter	319,5	319,8	330,0	368,9
Kommunalt udgiftsloft	336,8	337,0	336,9	336,9
Regionalt delloft for sundhedsudgifter	150,3	150,3	150,3	150,3
Regionalt delloft for udviklingsopgaver	3,1	3,1	3,1	3,1
Loftsbelagte driftsudgifter i alt	809,7	810,2	820,3	859,2

Kilde: Finanslovforslaget for 2026.

Med de fremsatte udgiftslofter for 2029 er hele det finanspolitiske råderum som udgangspunkt – og efter vanlig praksis – placeret under det statslige delloft for driftsudgifter.

Boks 2.2**Driftslofter for 2029: Beregningsforudsætninger**

Afgrænsningen af de fastsatte driftslofter tager afsæt i de statslige, kommunale og regionale budgetter, der er forskellig fra afgrænsningen af de offentlige udgifter i nationalregnskabet.

Driftslofterne omfatter primært driftsudgifter, der indgår i det offentlige forbrug i nationalregnskabet, en række tilskud, som på nationalregnskabsform kan henføres til subsidier, udgifter til forskning og udvikling, som indgår i de offentlige investeringer samt udgifter til udlandet i form af blandt andet EU-bidrag og udviklingsbistand.

I forbindelse med fastsættelsen af udgiftslofterne for 2029 er de loftsbelagte udgifter på budgetform således fremskrevet med den nationalregnskabsmæssige udvikling i det offentlige forbrug i det mellemfristede 2030-forløb tillagt særskilt bidrag fra planlagte udgifter vedrørende Ukraine-fonden mv.

Driftsudgifter mv.: De loftsbelagte driftsudgifter mv. fremskrives med realvæksten i det offentlige forbrug (ekskl. afskrivninger). I det mellemfristede 2030-forløb udgør realvæksten i det offentlige forbrug ca. 5,3 pct. i 2029. Det bemærkes, at der i forbindelse med loftfastsættelsen korrigeres for udviklingen i de driftsudgifter til aktivering, der er omfattet af det statslige delloft for indkomstoverførsler.

Erhvervstilskud: De loftsbelagte udgifter til erhvervstilskud fremskrives med afsæt i fremskrivningen af subsidierne, der følger udviklingen i produktionen i økonomien.

Udgifter til forskning og udvikling: De loftsbelagte udgifter til forskning og udvikling mv. fremskrives med udgangspunkt i det offentlige forskningsbudget og forskningsmålsætningen på 1,0 pct. af BNP.

EU-bidrag: De loftsbelagte udgifter til henholdsvis moms- og BNI-bidrag fremskrives svarende til budgetteringen på finanslovsforslaget for 2026.

Udviklingsbistand: Udviklingsbistanden fremskrives teknisk med udgangspunkt i, at udgifterne udgør en konstant andel af BNI.

Bloktilskud til Færøerne og Grønland: Bloktilskuddet til Grønland fastholdes reelt i fremskrivningen ved at fremskrive udgifterne med prisudviklingen på offentligt varekøb og lønsum, mens bloktilskuddet til Færøerne er fastholdt på udgiftsniveauet i 2026.

Der vil i forbindelse med det årlige bloktilskudsaktstykke være mulighed for at tilføre midler til kommuner og regioner ved en udgiftsneutral omprioritering fra det statslige delloft for driftsudgifter til det kommunale og regionale udgiftsloft.

2.3 Fastsættelse af det statslige delloft for indkomstoverførsler i 2029

Det statslige delloft for indkomstoverførsler omfatter den statslige andel af udgifterne til blandt andet folkepension, førtidspension, efterløn, sygedagpenge mv. Udgifterne til ledighedsrelaterede (og dermed stærkt konjunkturfølsomme) indkomstoverførsler som arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp er ikke omfattet af udgiftsloftet for at sikre, at de automatiske stabilisatorer kan virke.

Det statslige delloft for indkomstoverførsler i 2029 er fastsat i overensstemmelse med det mellemfristede 2030-forløb, og svarer som udgangspunkt til budgetteringen af de loftsbelagte statslige indkomstoverførsler i 2029 (BO3-året) på

finanslovforslaget for 2026 tillagt en udsvingsbuffer, jf. også ”Dokumentation for fastsættelsen af udgiftslofter for 2029” på www.fm.dk.

Tabel 2.2

Statsligt delloft for indkomstoverførsler i 2026-2029

	2026	2027	2028	2029
Mia. kr., 2026-priser				
Statsligt delloft for indkomstoverførsler	341,5	341,9	340,7	342,0

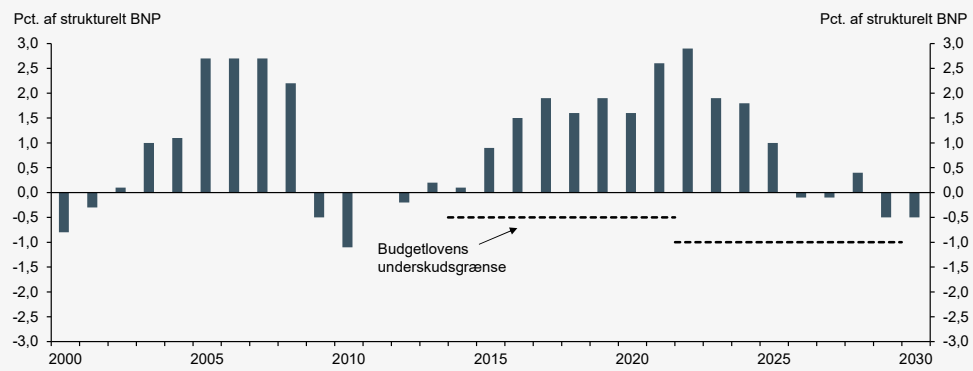
Kilde: Finanslovforslaget for 2026.

2.4 Fastsættelse og virkning af udsvingsbufferen

I henhold til budgetloven skal det statslige delloft for indkomstoverførsler indeholde en øremærket reserve til eventuelle merudgifter under delloftet for indkomstoverførsler. I forbindelse med loftfastsættelsen for 2029 er der indregnet en udgiftsbuffer på 1,0 pct. af de samlede udgifter under det statslige delloft for indkomstoverførsler, svarende til 3,4 mia. kr.

I henhold til lov om udgiftslofter § 2 kan der omprioriteres mellem de to statslige dellofter i tilfælde af permanente udgiftsændringer. Det fremgår imidlertid af lovbestemmelserne, at dette ikke gælder for så vidt angår den afsatte udsvingsbuffer under delloftet for indkomstoverførsler. Den afsatte udsvingsbuffer afspejler en afvejning mellem forskellige hensyn i planlægningen af den økonomiske politik. På den ene side afsættes plads til at håndtere den fremskrivningsusikkerhed, som de loftsbelagte udgifter er forbundet med. På den anden side kan en for stor udsvingsbuffer potentielt bidrage til, at varige udgiftsskred ikke håndteres i tide.

I 2030-forløbet, som indregner de faktiske skøn for de loftsbelagte udgifter til indkomstoverførsler, skønnes den strukturelle saldo til -0,5 pct. af BNP i 2029, jf. figur 2.1. Hvis det som følge af ændrede skøn viser sig, at de loftsbelagte udgifter vokser mere end forudsat – og udsvingsbufferen dermed kommer helt eller delvist i brug – vil det isoleret set svække den strukturelle saldo i 2029. Den strukturelle saldo vil som udgangspunkt blive svækket nogenlunde parallelt med forøgelsen af de loftsbelagte udgifter, jf. nærmere i boks 2.4 i *Opdateret 2020-forløb, august 2014*. En buffer på 3,4 mia. kr. i 2029 svarer til ca. 0,1 pct. af BNP og kan således afholdes inden for budgetlovens underskudsgrænse på 1 pct. af BNP.

Figur 2.1**Den strukturelle offentlige saldo i pct. af strukturelt BNP**

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

